

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2022 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	982 797 977
Organisasjonsform:	Aksjeselskap
Foretaksnavn:	ARBEIDERBEVEGELSENS FOLKEHØGSKOLE RINGSAKER AS
Forretningsadresse:	Stertivegen 26 2390 MOELV

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2022 - 31.12.2022
-------------------------	-------------------------

Konsern

Morselskap i konsern:	Nei
-----------------------	-----

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Ja
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Ingvild Tollehaug Jevne
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	17.02.2023

Grunnlag for avgivelse

År 2022: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2021: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2022

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 11.07.2024

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt		6 910 468	5 445 136
Annen driftsinntekt		11 727 217	9 343 872
Sum inntekter		18 637 685	14 789 008
Kostnader			
Varekostnad		999 937	1 013 089
Lønnskostnad	2	11 716 086	8 837 052
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler		869 105	1 236 255
Annen driftskostnad		6 768 363	4 626 134
Sum kostnader		20 353 492	15 712 530
Driftsresultat		-1 715 807	-923 522
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt			14 880
Sum finansinntekter			14 880
Annen rentekostnad		204 613	218 626
Annen finanskostnad		19 132	18 240
Sum finanskostnader		223 745	236 866
Netto finans		-223 745	-221 986
Ordinært resultat før skattekostnad		-1 939 552	-1 145 508
Ordinært resultat etter skattekostnad		-1 939 552	-1 145 508
Årsresultat		-1 939 552	-1 145 508
Årsresultat etter minoritetsinteresser		-1 939 552	-1 145 508
Totalresultat		-1 939 552	-1 145 508
Overføringer og disponeringer			
Udekket tap		-1 939 552	-1 145 508

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
Sum overføringer og disponeringer		-1 939 552	-1 145 508

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom		6 158 533	6 851 401
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr		113 122	261 343
Sum varige driftsmidler	3	6 271 655	7 112 745
Finansielle anleggsmidler			
Andre langsiktige fordringer		131 435	131 435
Sum finansielle anleggsmidler		131 435	131 435
Sum anleggsmidler		6 403 090	7 244 180
Omløpsmidler			
Varer			
Sum varer		144 075	123 657
Fordringer			
Kundefordringer		597 996	302 316
Andre kortsiktige fordringer		360 746	111 514
Sum fordringer		958 742	413 830
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter o.l.		3 828 095	4 148 653
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		3 828 095	4 148 653
Sum omløpsmidler		4 930 912	4 686 140
SUM EIENDELER		11 334 002	11 930 320

BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	4	1 000 000	1 000 000
Beholdning av egne aksjer	4		
Overkurs		475 339	475 339
Sum innskutt egenkapital		1 475 339	1 475 339
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		-3 085 060	
Udisponert resultat			
Udekket tap		463 920	1 609 429
Sum opptjent egenkapital		-3 548 981	-1 609 429
Sum egenkapital		-2 073 642	-134 090
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Andre avsetninger for forpliktelser		11 800	11 800
Sum avsetninger for forpliktelser		11 800	11 800
Annen langsiktig gjeld			
Langsiktig konserngjeld		9 810 180	10 370 762
Sum annen langsiktig gjeld		9 810 180	10 370 762
Sum langsiktig gjeld		9 821 980	10 382 562
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 775 127	288 422
Skyldig offentlige avgifter		649 988	505 746
Annen kortsiktig gjeld		1 160 549	887 681
Sum kortsiktig gjeld		3 585 663	1 681 848
Sum gjeld		13 407 643	12 064 410
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		11 334 002	11 930 320

Brønnøysundregistrene

ÅRSREGNSKAP FOR REGNSKAPSÅRET 2022 - GENERELL INFORMASJON

Journalnummer: 2023 462548

Enheten

Organisasjonsnummer: 982 797 977
Organisasjonsform: Aksjeselskap
Foretaksnavn: ARBEIDERBEVEGELSENS FOLKEHØGSKOLE
RINGSAKER AS
Forretningsadresse: Stertivegen 26
2390 MOELV

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2022 - 31.12.2022

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Ja
Benyttet ved utarbeidelsen av
årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Ingvild Tollehaug Jevne
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 17.02.2023

Grunnlag for avgivelse

År 2022: Årsregnskap er elektronisk innlevert.
År 2021: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2022.

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 12.06.2023

Organisasjonsnr: 982 797 977
ARBEIDERBEVEGELSENS FOLKEHØGSKOLE
RINGSAKER AS

RESULTATREGNSKAP

<u>Beløp i: NOK</u>	<u>Note</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt		6 910 468	5 445 136
Annen driftsinntekt		11 727 217	9 343 872
Sum inntekter		18 637 685	14 789 008
Kostnader			
Varekostnad		999 937	1 013 089
Lønnskostnad	2	11 716 086	8 837 052
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler		869 105	1 236 255
Annen driftskostnad		6 768 363	4 626 134
Sum kostnader		20 353 492	15 712 530
Driftsresultat		-1 715 807	-923 522
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt			14 880
Sum finansinntekter			14 880
Annen rentekostnad		204 613	218 626
Annen finanskostnad		19 132	18 240
Sum finanskostnader		223 745	236 866
Netto finans		-223 745	-221 986
Ordinært resultat før skattekostnad		-1 939 552	-1 145 508
Ordinært resultat etter skattekostnad		-1 939 552	-1 145 508
Årsresultat		-1 939 552	-1 145 508
Årsresultat etter minoritetsinteresser		-1 939 552	-1 145 508
Totalresultat		-1 939 552	-1 145 508
Overføringer og disponeringer			
Udekket tap		-1 939 552	-1 145 508
Sum overføringer og disponeringer		-1 939 552	-1 145 508

Organisasjonsnr: 982 797 977
ARBEIDERBEVEGELSENS FOLKEHØGSKOLE
RINGSAKER AS

BALANSE

Beløp i: NOK **Note** **2022** **2021**

BALANSE - EIENDELER

Anleggsmidler Immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler

Tomter, bygninger o.a.

fast eiendom

6 158 533

6 851 401

Driftsløsøre, inventar o.

a. utstyr

113 122

261 343

Sum varige driftsmidler **3**

6 271 655

7 112 745

Finansielle anleggsmidler

Andre langsiktige

fordringer

131 435

131 435

Sum finansielle

anleggsmidler

131 435

131 435

Sum anleggsmidler

6 403 090

7 244 180

Omløpsmidler

Varer

Sum varer

144 075

123 657

Fordringer

Kundefordringer

597 996

302 316

Andre kortsiktige

fordringer

360 746

111 514

Sum fordringer

958 742

413 830

Bankinnskudd, kontanter

og lignende

Bankinnskudd, kontanter o.

l.

3 828 095

4 148 653

Sum bankinnskudd,

kontanter og lignende

3 828 095

4 148 653

Sum omløpsmidler

4 930 912

4 686 140

SUM EIENDELER

11 334 002

11 930 320

BALANSE - EGENKAPITAL OG

GJELD

Egenkapital

Innskutt egenkapital

Aksjekapital

4

1 000 000

1 000 000

Beholdning av egne aksjer

4

Overkurs	475 339	475 339
Sum innskutt egenkapital	1 475 339	1 475 339
Opptjent egenkapital		
Annen egenkapital	-3 085 060	
Udisponert resultat		
Udekket tap	463 920	1 609 429
Sum opptjent egenkapital	-3 548 981	-1 609 429
Sum egenkapital	-2 073 642	-134 090
Gjeld		
Langsiktig gjeld		
Andre avsetninger for forpliktelse	11 800	11 800
Sum avsetninger for forpliktelse	11 800	11 800
Annen langsiktig gjeld		
Langsiktig konserngjeld	9 810 180	10 370 762
Sum annen langsiktig gjeld	9 810 180	10 370 762
Sum langsiktig gjeld	9 821 980	10 382 562
Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	1 775 127	288 422
Skyldig offentlige avgifter	649 988	505 746
Annen kortsiktig gjeld	1 160 549	887 681
Sum kortsiktig gjeld	3 585 663	1 681 848
Sum gjeld	13 407 643	12 064 410
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	11 334 002	11 930 320

Organisasjonsnr: 982 797 977
ARBEIDERBEVEGELSENS FOLKEHØGSKOLE
RINGSAKER AS

NOTEOPPLYSNINGER - SELSKAP - alle poster oppgitt i hele tall

Note

Antall årsverk i regnskapsåret
17.58

<u>Sum</u>	<u>Beløp</u>
------------	--------------

<u>Balanseført verdi 31.12.</u>	<u>Varige driftsmidler</u>	<u>Immaterielle eiend.</u>
---------------------------------	----------------------------	----------------------------

Konsernregnskap

Morselskapet sitt navn

Forretningskontor for morselskapet

Begrunnelse for at datterselskap er utelatt fra konsolideringen

<u>Samlet beløp - tilknyttet selskap</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
--	--------------	------------------

<u>Samlet beløp - foretak i samme konsern</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
---	--------------	------------------

<u>Samlet beløp - foretak i samme konsern</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
---	--------------	------------------

<u>Samlet beløp - felles kontrollert virksomhet</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
---	--------------	------------------

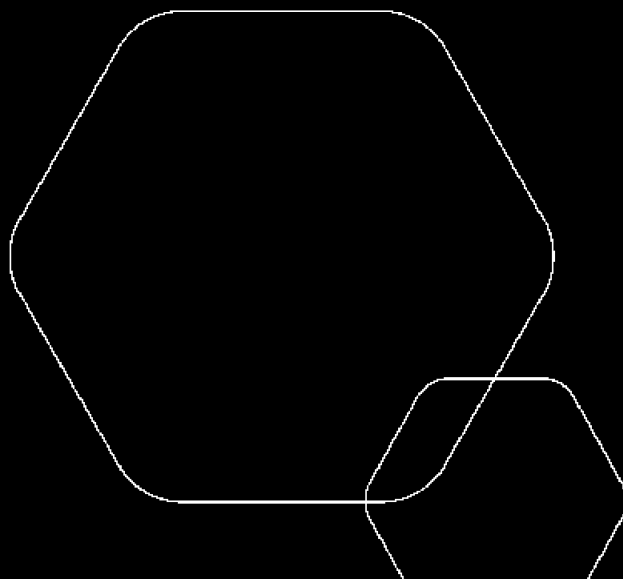
<u>Pantstillelse</u>	<u>Beløp</u>
----------------------	--------------

<u>Beholdning av egne aksjer</u>	<u>Antall</u>	<u>Pålydende</u>	<u>Andel av aksjek.</u>
----------------------------------	---------------	------------------	-------------------------

	BankID Signing Kristin Sæther 2023-05-19
	BankID Signing Ingvild Tollehaug Jevne 2023-05-19
	BankID Signing Raymond Lilleeng 2023-05-19
	BankID Signing Iver Erling Støen 2023-05-21
	BankID Signing Kari Monsbakken 2023-05-22
	BankID Signing Eva Christine Stenbro 2023-05-23
	Byypass Signing Tord Kristian Skancke 2023-05-24
	BankID Signing Andreas Christiansen Halse 2023-05-24
	BankID Signing Ilja Sofie Jakobsen 2023-05-25
	BankID Signing Kjetil Gåsemyr Staalesen 2023-05-30

2022
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker
AS

Org.nr.: 982 797 977

RESULTATREGNSKAP

ARBEIDERBEVEGELSENS FOLKEHØGSKOLE RINGSAKER AS

DRIFTSINNETEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2022	2021
Salgsinntekt		6 910 468	5 445 136
Annen driftsinntekt		11 727 217	9 343 872
Sum driftsinntekter		18 637 685	14 789 008
Varekostnad		999 937	1 013 089
Lønnskostnad	2	11 716 086	8 837 052
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler		869 105	1 236 255
Annen driftskostnad		6 768 363	4 626 134
Sum driftskostnader		20 353 492	15 712 530
Driftsresultat		-1 715 807	-923 522
FINANSINNETEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annen renteinntekt		0	14 880
Rentekostnad morselskapet		204 613	218 626
Annen finanskostnad		19 132	18 240
Resultat av finansposter		-223 745	-221 986
Resultat før skattekostnad		-1 939 552	-1 145 508
Resultat		-1 939 552	-1 145 508
EKSTRAORDINÆRE INNETEKTER OG KOSTNADER			
Årsresultat		-1 939 552	-1 145 508
OVERFØRINGER			
Overført til udekket tap		1 939 552	1 145 508
Sum overføringer		-1 939 552	-1 145 508

BALANSE

ARBEIDERBEVEGELSENS FOLKEHØGSKOLE RINGSAKER AS

EIENDELER	Note	2022	2021
ANLEGGSMIDLER			
IMMATERIELLE EIENDELER			
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom		6 158 533	6 851 401
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr		113 122	261 343
Sum varige driftsmidler	3	6 271 655	7 112 745
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Andre langsiktige fordringer		131 435	131 435
Sum finansielle anleggsmidler		131 435	131 435
Sum anleggsmidler		6 403 090	7 244 180
OMLØPSMIDLER			
Lager av varer og annen beholdning		144 075	123 657
FORDRINGER			
Kundefordringer		597 996	302 316
Andre kortsiktige fordringer		360 746	111 514
Sum fordringer		958 742	413 830
INVESTERINGER			
Bankinnskudd, kontanter o.l.		3 828 095	4 148 653
Sum omløpsmidler		4 930 912	4 686 140
Sum eiendeler		11 334 002	11 930 320

BALANSE

ARBEIDERBEVEGELSENS FOLKEHØGSKOLE RINGSAKER AS

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2022	2021
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Aksjekapital	4	1 000 000	1 000 000
Overkurs		475 339	475 339
Sum innskutt egenkapital		1 475 339	1 475 339
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital		-3 085 060	0
Udekket tap		-463 920	-1 609 429
Sum opptjent egenkapital		-3 548 981	-1 609 429
Sum egenkapital		-2 073 642	-134 090
GJELD			
AVSETNING FOR FORPLIKTELSER			
Andre avsetninger for forpliktelser		11 800	11 800
ANNEN LANGSIKTIG GJELD			
Langsiktig konserngjeld		9 810 180	10 370 762
Sum annen langsiktig gjeld		9 810 180	10 370 762
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		1 775 127	288 422
Skyldig offentlige avgifter		649 988	505 746
Annen kortsiktig gjeld		1 160 549	887 681
Sum kortsiktig gjeld		3 585 663	1 681 848
Sum gjeld		13 407 643	12 064 410
Sum egenkapital og gjeld		11 334 002	11 930 320

BALANSE

ARBEIDERBEVEGELSENS FOLKEHØGSKOLE RINGSAKER AS

Moelv, 19.05.2023

Styret i Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS

Kristin Sæther
styreleder

Iver Erling Støen
styremedlem

Kari Monsbakken
styremedlem

Eva Christine Stenbro
styremedlem

Ingvild Tollehaug Jevne
daglig leder

Kjetil Gåsemyr Staalesen
styremedlem

Raymond Lilleeng
styremedlem

Tord Kristian Skancke
styremedlem

Andreas C. Hasle
styremedlem

Ilja S. Jakobsen
styremedlem

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og NRS 8 - God regnskapsskikk for små foretak. Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS er 100% eiet av Landsorganisasjonen i Norge.

DRIFTSINNETEKTER

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

SKATT

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV ANLEGGSMIDLER

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Avskrivningsperioden for fast eiendom anskaffet etter 2009 er dekomponert i en del som gjelder råbygget og en del som gjelder faste tekniske installasjoner. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV OMLØPSMIDLER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

VARER

Varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

PENSJONSFORPLIKTELSE

Pensjonsforpliktelser finansiert over driften er beregnet og balanseført under avsetning for forpliktelser. Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader. Selskapet har pensjonsordning i Statens Pensjonskasse for ansatte på Folkehøgskolen. Selskapet deltar i LO/NHO ordningen (AFP) og underdekning i gammel ordning er avsatt i regnskapet. Ny AF kostnadsføres etter hvert som pensjonspremie påløper.

GARANTI

Det er avsatt til forventede garantikostnader. Garantiaavsetningen er i balansen oppført under annen kortsiktig gjeld.

Note 2 Lønnskostnader

Selskapet har i 2022 sysselsatt 17 årsverk.

Note 3 Driftsmidler

Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	Totalt	
Anskaffelseskost 01.01	29 499 427	7 588 594	37 088 021
Tilganger	0	28 016	28 016
Avganger	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	29 499 427	7 616 610	37 116 037
Akk avskrivninger	-23 340 894	-7 503 488	-30 844 381
Balanseført 31.12	6 158 533	113 122	6 271 655
Årets avskrivninger	783 609	85 497	869 105

Note 4 Aksjonærer

AKSJEKAPITALEN I ARBEIDERBEVEGELSENS FOLKEHØGSKOLE RINGSAKER AS PR. 31.12 BESTÅR AV:

	Antall	Pålydende	Bokført
Ordinære aksjer	1 000	1 000,0	1 000 000
Sum	1 000		1 000 000

EIERSTRUKTUR

De største aksjonærene i % pr. 31.12 var:

	Ordinære	Eierandel	Stemmeandel
LANDSORGANISASJONEN I NORGE	1 000	100,0	100,0

Note 5 Fortsatt drift

Selskapet har i 2022 et negativt resultat på kr 1 939 552 og en negativ egenkapital pr 31.12.22 på kr 2 073 642.

Hovedårsakene til det negative resultatet er høye strømutgifter og søknader hos NAV angående støtte til tilrettelagt undervisning som ikke har gått igjennom. Her har det vært en endring i regelverket.

Styret har iverksatt tiltak for å bedre den økonomiske situasjonen. Blant disse tiltakene er ENØK-tiltak for å kutte strømforbruk det er søkt og innvilget støtte hos Enova. Styret har også bedt eier om å styrke egenkapitalen i tillegg til et lån fra eier for å gjøre energibesparende tiltak på folkehøgskolen.

I tillegg vurderes fortløpende linjer ved folkehøgskolen som ikke er økonomisk bærende. Basert på disse tiltakene er således regnskapet avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Gudbrandsdalsvegen 188
2619 Lillehammer

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er

Building a better
working world

- høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
 - evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
 - konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
 - evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Lillehammer, 30. mai 2023
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Rune J. Baukhol
statsautorisert revisor

Penneo Dokumentnøkkel: KUC7C-S6YMG-POEU7-6GJH3-XLLSJ-X6CUF

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo"™ - sikker digital signatur.
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Rune Johannes Baukhol

Statsautorisert revisor

På vegne av: Ernst & Young AS

Serienummer: 9578-5999-4-1261839

IP: 83.241.xxx.xxx

2023-05-30 09:29:18 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: KUC7C-S6YM6-P0EU7-6GJH3-XLLSJ-X6CUF

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Arbeiderbevegelsens folkehøgskole

Arbeiderbevegelsens folkehøgskole Ringsaker AS – #arbfhs

2022

«Elektrisk»

Arbeiderbevegelsens folkehøgskole Ringsaker AS eies av Landsorganisasjonen i Norge.
Skolen ligger vakkert til på Moelv i Ringsaker kommune,
her driver vi verdens beste folkehøgskole.

Pedagogisk – elevene og skolehverdagen

Skolen skal være den rød-grønne folkehøgskolen. Elevene våre skal være informert og engasjert i det som skjer i tiden vi lever i. Derfor begynner vi hver uke med «Ukestart», her ser vi på det som er på agendaen på skolen og i det samfunnet i Norge og i verden. Uken avsluttes med «Ukeslutt» der vi oppsummerer små og store nyheter. Hvis det skjer noe ekstraordinært tar vi oss tid til å se nærmere på det.

I januar har vi klimafestival med gjesteforelesere, debatter med relevante tema og debattanter, verksteder og ekskursjoner. Pga pandemien har de siste festivalene bare vært internt på skolen eller sendinger på nett. Klimafestivalen i vår brede form med er unik i folkehøgskolelandskapet, nå etter pandemien kan vi igjen la konseptet vokse.

Folkehøgskolen markerer 8.mars med paroleverksted og forelesninger om dagen – historisk og aktuelt.

1.mai markerer folkehøgskolen i flere dager til ende. Det legges vekt på å sette elevene inn i historien til markeringene og å sette lys på hvorfor det fortsatt er aktuelt å markere denne dagen. Her skal det læres på mange plan og arenaer, elevene er her nesten ferdige med skoleåret og skal også få mulighet til å kunne og vise frem ferdigheter. Gjennom uken før selve dagen arrangerer vi åpne debatter og politiske verksteder, paroleverksted, konsert mm.

Gjennom året har elevene morgensamlinger der de oppfordres til å snakke om ting som engasjerer dem. Det varierer fra rent faglig, til personlige temaer til f.eks. å fortelle om kvinnelige revolusjonære forbilder fra Russland til lefsebaking.

Elevrådvalget er lagt opp som et vanlig politisk valg. Elevene danner partier, lager partiprogram, plakater, setter opp budsjett og arrangerer partilederdebat. Det er en viktig skoleing til aktiv deltagelse i demokratiet og skaper stort engasjement.

Vi ønsker å være en skole som synes i folkehøgskolelandskapet:

Vår modell for evaluering i og av skoleåret er unik. Evalueringen skal ikke bare være en brukertilfredshetsundersøkelse, mer et redskap til reell utvikling og påvirkning fra elevenes side. Vi vil bruke evalueringen til å gi elevene erfaringer til å bli deltagere i samfunnet bl.a. ved at undersøkelsen ikke er anonym. Elevene får øve seg på å formulere objektiv kritikk og evaluering som de kan stå for i det offentlige rom.

Nye linjer fra august 2022

Pang!! Med støtte fra tankesmien Agenda og LO har vi hatt mulighet til å legge ekstra trøkk inne i de samfunnsfaglige linjene våre fra skolestart 2022. 15 elever og nye lærere som former linjene «Fred og konflikt» og «Politikk og strategi». At denne elevgruppen bygger muskler på skolen igjen er veldig givende. Vi har tatt i bruk en debattform som heter Frirommet.

Målet er å bedre den offentlige samtalen og skape trygge ytringsrom der det er rom for refleksjon rundt dilemma, tvil og mulige løsninger. Slike håper Frirommet å styrke unges selvtilit, engasjement og mot til å delta, og øke troen på at det nytter å være demokratiske aktive for et bedre og bærekraftig samfunn.

Tekst fra www.frilyntfolkehogskole.no

Disse to linjene kjører debatt hver torsdag og inviterer alle medelever og ansatte på folkehøgskolen til å bli med. Det er virkelig spennende å se hva de oppnår. Det er stort engasjement og spennende tema.

Dette legger gode fundament for skoleutviklingen vår.

Antall elever og linjer

I innerverende skoleår, 2022/2023, fordeler elevene seg slik:

- Fred og konflikt/Politikk og strategi, 13 stk
- Grafisk design, 7 stk
- IT – webutvikling, 7 stk
- Drag, 8 stk
- Alle skal med, 10 stk

Dette er ikke elevtall som er bærekraftige for vår folkehøgskole. Vi må opp til 65stk og over for både økonomien og det pedagogiske opplegget skal bli optimalt. Grunnen til årets lave elevtall er noe usikkert, men vi ser en nedgang i hele folkehøgskolelandskapet. Informasjonskontoret for folkehøgskolene jobber med å kartlegge for skoleslaget hva grunnen til nedgang er. I mellomtiden kan man se til undersøkelsen ung2023, der sier unge at «ja, til friår, men det skal være produktiv!»

Ønsker friår, men vil ikke være uproduktiv

Hva er greid med friår?

En pause hvor man «bare» jobber...

Et friår beskrives som en pause fra «det ekte livet» – det er et år som kan fylles med hva enn man vil, før man går tilbake til den reelle planen for livet sitt. Et år der den unge selv har bestemt innholdet, og som gjerne kan forandres og endres underveis.

Det kan være en veifortjent pause hvor man bruker året på å lade opp til videre studier, eller et år som kan brukes på å finne ut hvilken retning man ønsker å gå videre eller spare penger. Typisk brukes et friår til å jobbe for å tjene opp penger til en lengre reise eller flere små, førstegangstjeneste eller å ta opp fag for å komme inn på studiet man ønsker. Flere forteller at de ikke har bestemt seg på hva de vil bruke friåret sitt til, men at de skal ha friår.

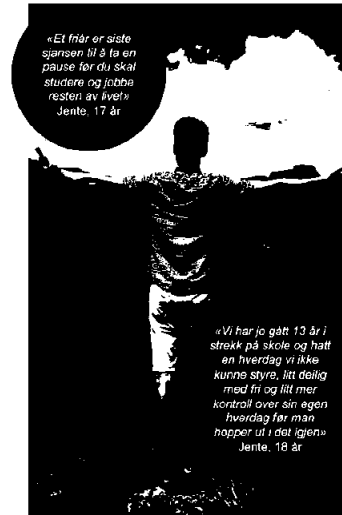
Utvælget er for lite til å si med sikkerhet, men vi opplever at mulighet til å tjene penger står som et sterkt ønske.

Presset generasjon

Flere av respondentene opplever at deres egen generasjon er under et høyere press og stress enn de for dem, og derfor har et større behov for et «pausår». Enkelte beskriver friår som et mer eller mindre nødvendig avbrytning fra skolen, for å få muligheten til å hente seg inn igjen etter flere år med høyt karakterpress og beinhard jobbing. For andre beskrives et friår for de som er skolelei, eller som rett og slett ikke vet hva de vil med livet sitt eller hva de skal studere. Flere av de som har en klar plan ønsker å gå rett på studier eller ut i lære for å raskest mulig bli ferdig og komme i jobb.

Redde for utradisjonelle veier

For å oppnå en «god fremtid», opplever flere at de ikke har tid til å bruke tiden sin uproduktivt. Dette er argumentet som taler mot å ta et friår. De er redde for å «falle bak» resten og henge etter når det gjelder utdanningsløp. Tanken på å bli hengende eller venner oppleveres ulovlig.

12

Ved arbeiderbevegelsens folkehøgskole tenker vi at dette passer oss bra. Det er veldig mye å hente ut av et skoleår her hos oss. Med et blikk på utdraget av fra skoleplanen fra 1939, så kan man se at dette er et skoleår som har som mål å legge fundamentet til et «menneskeliv». Dette er verdier som ligger til grunn for hver skoledag.

«Skolen ser det som si største oppgave å hjelpe dei unge til å bli frie rakrygga menneske som har føresetnad for å kunna leva eit personleg fullverdig menneskeliv, og som har vilje og evne til å ta del i alt godt demokratisk samfunnsarbeid.»

Styret i 2022

I 2022 ble det gjort noen endringer i styret til skolen.

Fram til juni besto styret av følgende ni medlemmer:

Kristin Sæther, LO, styreleder,

Eva Christine Stenbro, APF, nestleder

Raymond Lilleeng, regional ungdomssekretær for Fellesforbundet Innlandet

Fredric Tønsvoll Mortvedt, kommunikasjonsrådgiver i tankesmien Agenda

Iver Erling Støen, LOs DK i Oppland

Marit Brandsnes, ansattes representant Skolenes landsforbund

Kari Monsbakken, ansattes representant, Fagforbundet.

Varamedlemmer for de eiervalgte styremedlemmene:

varamedlem Kjetil Staalesen

varamedlem Eirine Saaler Nabben, HK Region Indre Østland

varamedlem Bjarne Lagesen, LO.

Etter generalforsamlingen i juni 2022 ser sammensetningen slik ut:

Kristin Sæther, LO, styreleder,

Eva Christine Stenbro, APF, nestleder

Kjetil Staalesen, spesialrådgiver, LO

Iver Erling Støen, LOs DK i Oppland

Raymond Lilleeng, regional ungdomssekretær for Fellesforbundet Innlandet

Andreas Christiansen Hasle, fagsjef i tankesmien Agenda

Iver Erling Støen, LOs DK i Oppland

Trond kristian Schanke, ansattes representant Skolenes landsforbund

Kari Monsbakken, ansattes representant, Fagforbundet.

Varamedlemmer for de eiervalgte styremedlemmene:

varamedlem Eirine Saaler Nabben, HK Region Indre Østland

varamedlem Bjarne Lagesen, LO.

Elevrepresentantene i 2022:

Vårsemesteret: Martinus Olsvik

Høstsemesteret: Ilja Jakobsen, Ilja sitter frem til generalforsamling i 2023. Ny elevrepresentant blir valgt inn i styret før første styremøte etter ny skolestart.

Årsresultat

Det vart nok et år med underskudd. Driftsresultatet endte på -893000 kr, med avskrivninger endte årsresultatet på -1.570.000 kr. Det er strømutgiftene og utgiftene til tilrettelegging rundt elever (søknader som er blitt avslått av NAV) som velter lasset.

Strømregningen for 2022 endte på 2.100.000 kr, det var 1.168.000 over det som var budsjettet. Med samlet strømstøtte endte vi på 420.550 kr over budsjettet.

Folkehøgskolen har søkt, og fått tildelt, ulike strømstøtter og kompensasjoner.

Ringsaker kommune 289.413 kr

Gjennom statsstøtten 254.731 kr

ENOVA 203.306 kr

Sum støtte 747.450 kr

For å få en større forutsigbarhet i forhold til strømutfgifter så må folkehøgskolen redusere forbruket. Folkehøgskolen har søkt strømstøtte og støtte til energiutbedrende tiltak gjennom ENOVA. Ved å investere i bergvarme vil skolen kunne spare inn rundt 40% av kilowattimene på et år. Det er også søkt om utskifting av vinduer i deler av bygningsmasser der dette vil gi gode resultater. Målet er å få forbruket ned. Med de strømprisene som vi etterhvert begynner å bli vandt til nå er det dette som er løsningen for folkehøgskolen.

På toppen av dette har NAV gitt folkehøgskolen uventede utfordringer når det gjelder støtte til tilrettelegging rundt elever som trenger noe ekstra. Ved utgangen av 2022 er 1.381.000 kr som det er søkt om i støtte som ikke er innvilget. Halvparten av dette, 690.000 kr, skal føres på vårsemesteret i 2023. Det gjør at vi er i en prosess hvor vi må vurdere om dette er et tilbud som vi kan fortsette å gi. Folkehøgskolerådet har tatt i mot saken fra vår folkehøgskole og flere andre folkehøgskoler. Det er håp om en endring.

Personal og arbeidsmiljø

Ved utgangen av 2022 har skolen 21 ansatte, 2 av disse er delvis sykmeldt. Grunnen til at antall ansatte har økt er personalet som vi trenger rundt elever med spesielle behov når det er på skolen. Totalt 17,6 årsverk. Folkehøgskolen har godt samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Miljørapportering

I desember fikk vi tilslag på vår søknad hos ENOVA om støtte til strømbesparende tiltak. Dette innebærer at folkehøgskolen kan iverksette investering i bergvarmeanlegg. Dette kan spare inn 40% av antall kilowatt timer pr år fremover.

Etter at verden nå har åpnet igjen kan vi sette ut i livet vår målsetting om en flytur pr elev pr skoleår (i skolens regi). Dette har gitt vitaliserende energi til pedagogisk personale. Vi har ingen planer om å slutte å reise på studietur, det vi kan lære og oppleve på slike turer skaper ikke bare minner for livet, men det er med på å gi grunnleggende forståelse av hvordan verden henger sammen. Alle linjene reiser med store faglige mål. I korte trekk har vi gjenerobret Europa!

Utdanningsdirektoratet
Postboks 2924 Tøyen
0608 OSLO

1. juni 2023

SELVEVALUERING

Arbeiderbevegelsens folkehøgskole

skoleåret 2022-23

Der forrige skoleår var preget av «store ytre påkjenninger», som pandemi og krig i Europa, er dette blitt skoleåret hvor det er vært store hendelser internt på skolen som har farget og endret planene våre veldig.

Det har vært et skoleår med lavt elevtall, men med en elevgruppe som har vært synlige, hørbare, krevende, morsomme og deltakende! Dette har vært første «ordentlige» skoleår med tilrettelagt linje, det har vært veldig spennende. Dette har vært året som linjen Fred og konflikthåndtering og Politikk og strategi har kommet i gang, de har vært under paraplyen Internasjonale relasjoner. Og årets «faglige gjennombrudd» har vært at vi har tatt i bruk Friomsdebatten som verktøy, elevene på Internasjonale relasjoner har hatt debatt hver uke og alle elever som har ønsket å bli med har vært velkomne.

I denne rapporten ser vi først på skolens verdigrunnlag og mål. Deretter ser vi på hvordan skolens struktur og de enkelte prosjektene dette året har vært med på å gi liv til verdigrunnlaget og målet. Videre tar vi opp selvevaluering og kvalitetssikring. Vi avslutter rapporten med å se veien videre.

Vennlig hilsen

Ingvild Tallehaug Jevne
Rektor ved Arbeiderbevegelsens folkehøgskole

Innholdsfortegnelse

Verdigrunnlag og målsetting – For frihet, likhet og solidaritet siden 1939	3
Målsetting og verdigrunnlag i hverdagen.....	5
Skoleutvikling	9
Evaluering	15
Kvalitetssikring.....	17
Kvalitetsutvikling/funn.....	19
Veien videre.....	20
Utviklingsprosjekter 2022-23.....	21
Historiene	28

Verdigrunnlag og målsetting – For frihet, likhet og solidaritet siden 1939

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole er en frilynt folkehøgskole som eies av Landsorganisasjonen i Norge – LO. Skolen ble grunnlagt i 1939. Arbeiderbevegelsens folkehøgskole, er en tradisjonsrik, rød og grønn folkehøgskole, eid av norsk fagbevegelse. I likhet med våre eiere, jobber Arbeiderbevegelsens folkehøgskole for et samfunn med like muligheter og vilkår for alle.

«Skulen ser det som si største oppgåve å hjelpe dei unge til å bli frie vakrygga menneske som har føresetnad for å kunna leva eit personleg fullverdig menneskeliv, og som har vilje og evne til å ta del i alt godt demokratisk samfunnsarbeid.»

- utdrag fra skoleplanen fra 1939

Frihet

Vi arbeider for at våre elever skal bli selvstendige og trygge unge mennesker som kan bruke den friheten vårt åpne samfunn gir dem. Men for at de skal føle seg frie, må de mestre sine omgivelser, heve blikket og se sin egen og andres rolle i fellesskapet. Vår skolehverdag dreier seg om nettopp dette: på internatet, i det sosiale hverdagslivet, i pliktene som må gjøres og i fellesfag, valgfag og linjefag. Gjennom samtaler, både de formelle elevsamtalene og i alle de uformelle samtalene og møtene vi har, belyser vi elevens rolle i eget liv og i fellesskapet.

Likhet

Vi ønsker at alle skal føle at de er like mye verdt i skolefellesskapet. Det betyr at elevene må bli oppmerksomme på at de er forskjellige, har forskjellige behov og at det store fellesskapet må gi og ta for at likhetsidealet der alle blir sett og verdsatt skal oppnås. Det kan være smertefullt når sterke viljer møtes, men det er de møtene som gjør at vi som skolemiljø kommer styrket ut og opplever et større fellesskap. Vi ønsker også at det skal være mulig for alle å gå på skolen. Derfor er summen elevene betaler for å være elev her faktisk litt mindre enn det elevene får i lån og stipend fra Lånekassen. Dette har vi alltid hatt som prinsipp ved vår skole.

Solidaritet

Vi har som mål at elevene gjennom dialog og refleksjon rundt viktige samfunnsspørsmål skal utvikle sitt solidariske engasjement. Vi har belyst situasjoner i lokal-, nasjonal- og verdenssamfunnet. Målet er at elevene får en større innsikt i hvordan verden henger sammen. Når elevene får den innsikten, ser vi at vi tenner solidariske gnister. Skolen jobber sammen med flere aktører, men vil spesielt nevne Norsk folkehjelp og Framfylkingen.

Vår målsetting

Lær fag i et folkelig fellesskap

For Arbeiderbevegelsens folkehøgskole er det et mål å skape *bevissthet og engasjement* hos elevene. Folkehøgskolen er en internatskole og elevene lever tett på hverandre over lang tid. Dette stiller store krav til den enkelte. Når alle viser hensyn, deler arbeidsoppgaver og tar ansvar for sin del, og hjelper hverandre, legger de grunnlag for et godt folkehøgskoleliv. Dette er også kvaliteter som man tar med seg videre i livet.

Ved etablering av skolen, ble formålet uttrykt slik:

«Å gå på folkehøgskole er å møte nye mennesker. Det krever åpenhet og toleranse, og gir verdifulle kunnskaper og erfaringer tilbake. Engasjement i medelever åpner for muligheten til å få nye venner, samtidig som retten til å få være alene vernes. Vi inviterer derfor ungdom til faglig arbeid i et aktivt miljø som legger vekt på sosialt og menneskelig fellesskap. Et sentralt element i allmenndanningen, er kunnskap om - og evne til engasjement i verden vi lever i. Vi ønsker at elevene skal være aktører og ikke passive tilskuere, det være seg i faglige læringsprosesser, sosialt fellesskap og i samfunnet omkring oss.»

Målsetting og verdigrunnlag i hverdagen

Vi har en tett timeplan med linjefag og fellesfag som gjelder for alle elever. I tillegg velger de fire valgfag i løpet av året.

LINJEFAG – 15 timer i uken

Skolen har åtte linjefag:

- Fotografi
- IT og medieutvikling
- Drag
- Fred og konflikthåndtering
- Politikk og strategi
- Grafisk design
- Alle skal med

Dette skoleåret kom ikke Fotografi i gang. Elevene ble tilbudt å gå andre linjer eller begynte på lignende linjer på andre skoler.

Fred og konflikthåndtering og Politikk og strategi slått sammen til en linje dette året under navnet Internasjonale relasjoner.

IT og medieutvikling: Grunnleggende kunnskaper som binærrepresentasjon, datatyper, enkel programmering og forståelse har stått sentralt i faget. Vel så viktig har det vært å bygge bevissthet og refleksjon om samfunnsmessige og menneskelige hensyn ved informasjonsteknologien. Samarbeid med andre, lagarbeid og bruk av felles språk for samhandling har vært en viktig oppgave for elevene å utvikle. Trygghet for egenutvikling er avhengig av et miljø som har stor takhøyde, og det er en egenskap denne klassen har lagt vekt på.

Undervisningen har vekslet mellom lærerstyrte forelesninger, gruppearbeid, prosjektoppgaver og individuelt arbeid. Diskusjon og forståelse er vektlagt i fellesundervisningen.

Grafisk design: Hovedfokuset i kurset har vært å gi elevene en innføring i grafisk design, arbeidsmetoder, arbeidsverktøy og formidling av budskap. Det har gjennom alle kursene vært satt søkelys på kreativitet idéutvikling og samarbeidsevne. Undervisningen har vekslet mellom lærerstyrte forelesninger, gruppearbeid, prosjektoppgaver og individuelt arbeid. Hovedfokuset i kurset har vært å gi elevene en innføring i grafisk design, arbeidsmetoder, arbeidsverktøy og formidling av budskap.

Internasjonale relasjoner: Dette er en samfunnsvitenskapelig linje med internasjonalt fokus. Faget har en tverrfaglig tilnærming til temaer knyttet til fredsarbeid, konfliktløsning og internasjonalt samarbeid. Skolen ønsker å gi elevene personlig og faglig utvikling og legge grunnlaget for videre læring og engasjement. Faget tilbyr en variasjon av ulike undervisningsformer arbeidsmetoder som forelesninger, klassedialog, rollespill, debatter, prosjekter, gruppe- og individuelt arbeid, ekskursjoner, muntlig framføring, filmframvisning og studiereiser. Det benyttes også eksterne forelesere.

Drag - kings, queens og queers har favnet dragmiljøet som er i ferd med å vokse seg stort også i ungdomsmiljøet. Linjen har gitt elevene innblikk i draghistorien, utenforskap, inkludering og naturligvis alt som har med dragshow å gjøre. I likhet med alt annet vi gjør på skolen er målet at elevene skal bli tryggere på seg selv og sin rolle i fellesskapet.

Alle skal med - livsmestring og livsmot: Dette er en linje for elever med utviklingsforstyrrelser og store læringsvansker. Vi ønsker at folkehøgskolen skal være for alle og målet for denne linjen er at elevene skal bli bedre rustet til å klare seg selv. Det er mye hverdagstrening og aktiviteter på linjen. I tillegg kan elevene etter evne og ønske være med på de andre linjene i kortere eller lengre perioder. De er ellers med på fellesfag, fellesaktiviteter og valgfag.

Fellesfag

Vi har elevstyrte **morgensamlinger** tre dager i uken. Innholdet varierer, men vi erfarte i år at struktur og klare rammer for hva en morgensamling skulle inneholde, gjorde det enklere for elevene å gjennomføre morgensamlingene. Målet for året var at alle elever skulle være med på minst en morgensamling.

Det er enten internatgruppene eller linjene som har hat ansvar for morgensamlinger. På den måten har innholdet variert etter interesse og gruppering.

Morgensamling inneholder alltid en allsang.

Mandag og fredag er det ansatte som har ansvaret for starten på dagen. Mandag er det **ukestart** der vi introduserer uken og informerer om stort og smått. Linjelærere presenterer opplegget for uken slik at alle får et innblikk i det som skjer på skolen. Deretter er det **internatforum** som tar for seg aktuelle fellesskapstemaer knyttet opp mot det å leve sammen, eller aktuelle temaer fra verden utenfor.

Elevrådet har ansvaret for **demokratitimen** som tar opp aktuelle temaer knyttet til elevdemokratiet.

Elevene bor i små internat med åtte til ni elever. Alle elevene har eget rom med bad og deler stue, kjøkken og vaskerom. Hver uke møtes de i **internattimen** og snakker om oppgaver som skal løses, plikter og ansvarsområder.

Arbeiderbevegelse er skolens gymtime to timer i uken. Det er alltid to alternativer elevene kan velge mellom i tillegg til egentrening i skolens styrkerom. Ofte kommer elever

med erfaring fra ulike idretter som tar initiativ til å introdusere sin idrett for de andre elevene.

Ukeslutt avslutter uken. Da snakker vi om store og små nyheter der elever og lærer aktivt deltar i å bringe nyheter fra inn og utland på banen og å belyse/diskutere dem. I tillegg presenterer linjene noe av det de har jobbet med i tråd med det som ble presentert i ukestart.

Lørdagsseminar er styrt av linjene, ansatte eller gjesteforelesere.

Elevene har ukentlige plikter som går på rundgang. **Kjøkkentjenesten** er i samarbeid med kjøkkenpersonalet og handler om å dekke bord, rydde, ta oppvasken og å sette frem mat til brødmåltidene

VALGFAG seks timer i uken

I år har elevene kunne velge opptil fire valgfag på 3 timer pr fag fordelt på høst og vår. Flere av tilbudene var mulig å følge hele skoleåret.

- Ludo – spill og lek
- Fixit
- Friluftsliv
- Fysak
- Kiosk
- Litteratur
- Foto
- Sirkeltrening
- Surdeig og fermentering
- Dans
- Musikkproduksjon
- Utøvende musikk
- Retrofoto
- Det menneskelige landskap

Studieturer

Vi legger vekt på «studie» i ordet studietur. Det er en reise som hjelper oss å sette fagene våre inn i en sammenheng - enten faglig eller sosialt.

I år har vi vært på dagstur til **Sjusjøen** og hatt **strandhugg ved Mjøsa** i begynnelsen av året for å gi bli bedre kjent.

Utøya er fast post på programmet hvert år. Det er viktig å ikke glemme historien. Enkelte elever synes det er en påkjenning å bli minnet på 22.juli, men vi mener det er utrolig viktig å lære elevene om at demokratiet aldri må bli tatt for gitt. I år var turen utvidet med to dager i Oslo med både fellesopplegg og linjeopplegg.

Skolen har to perioder med **studieturer som er forankret i linjene**.

Høstturen på fem dager gikk til reisemål som var mulig å nå med buss og tog.

Linjeturene er i stor grad med på å skape en egen identitet og forståelse rundt eget fagfelt. Det er i tillegg med på å skape samhold på linjen.

Høstturene, 5 skoledager

Grafisk Design dro til Stockholm og besøkte trykkerier og museum.
Drag dro til Kristiansund og dro i gang et dragmiljø der sammen med lokale dragartister.
IT dro til Trondheim og besøkte skoler og bedrifter.
Internasjonale relasjoner dro til Oslo og besøkte organisasjoner og museum.
Alle skal med dro til Beitostølen helsesportsenter.

Vårturene, 10 dager

Grafisk Design fløy til London og derifra videre til Paris, Milano, Firenze og Roma før de fløy hjem. Det faglige målet for turen va å oppleve kunsthistorie, arkitektur og design gjennom Europa.

Drag fløy til London og tok buss videre til Paris og Berlin før de fløy hjem.

IT fløy til San Fransisco.

Internasjonale relasjoner fløy til Brussel og tok tog videre til Berlin, Warszawa og Budapest før de fløy hjem.

Alle skal med fløy til London i fem dager og hadde alternativt opplegg i Norge de resterende dagene.

Kultur

Vi har hatt besøk av forestillingen «**Valgt det**» om menneskehandel.

Toten folkehøgskoles musikk og teaterlinje har holdt konsert på skolen.

8.mars ble behørig markert med paroleverksted, kvinnehistorie og gjesteforelesere. Deler av skolens trykkeri ble flyttet til Moelv bibliotek slik at besøkende kunne trykke sine egne paroler sammen med elevene. Lisa Eshoel Knudsen, forfatter, samfunnsdebattant og rådgiver i minoritetspolitiske tenketanken Minotenk, kom og fortalte fra sin bok «Det er personlig – om rasisme og ytringsfrihet»

Tidligere general og forsvarssjef Harald Sunde, fortalte om kampene som ble kjempet i **april dagene 1940** rundt skolen og trakk trådene frem til 22.juli og krigen i Ukraina og minnet elevene om at vi aldri må ta demokratiet for gitt.

Arbeiderboys - et nasjonalt band med arbeidssanger kom på besøk i forbindelse med 1.mai markering.

Skoleutvikling

I år har vi jobbet videre med sosialpedagogikk, psykisk helse og kommunikasjon.

Sosialpedagogikk

Sosialpedagogikken er det usynlige limet som må fungere for at elevene skal trives og lære. I år vi fortsatt med elevkveldene og opplever at de er inkluderende og engasjerende. Vi har jobbet mye med å få internatene til å bli gode arenaer for trivsel og tilhørighet.

Åtte eller ni elever utgjør en internatgruppe. De bor på enerom med bad og deler stue, kjøkken og vaskerom. I år har to internatgrupper gått sammen om å ha ansvar for underholdning, mat og aktiviteter utover kvelden på hver elevkveld. Til sammen har vi hatt tre elevkvelder.

Internatet velger tema for kvelden, og det forventes at elevene stiller lojalt opp rundt temaet med antrekk og sminke. Fordi vi bare har hatt tre hovedinternat i år, har vi også lagt opp til felles arrangement der alle elevene kan være med i planlegging og gjennomføring. Årets elevkvelder: Navnefest, Verdensrommet, Disney, Filmer og TV-serier. Felleskvelder har vært Halloween, MGP, Juleaften, Nyttårsball og Oscarutdeling i forbindelse med filmuken som er et fellesprosjekt. Internatet velger meny sammen med kjøkkenet, dekker bord og pynter, lager quiz eller annen underholdning under måltidet og er vertskap.

Alle internatene inviteres til å lage underholdningsinnslag i tråd med tema for kvelden. Internatet som har ansvar for elevkvelden, lager oppgaver som trekkes fredag. Internatene har fredag og lørdag til å lage en liten film i tråd med oppgaven som vises i Auditoriet. Hvis det er mulig, leverer personalet sitt bidrag også, men får lenger tid til å planlegge og filme. Det vekker alltid like stor jubel.

Aktivitetene etter underholdningen og maten inngår i «Æresløgna». Det er en konkurranse mellom internatene som går gjennom hele semesteret. På elevkvelden arrangerer det ansvarlige internatet konkurranser og gir poeng.

På hver elevkveld er to internatgrupper i sving med planlegging og gjennomføring, mens de fire andre internatene er gjester.

Det er ingen tvil om at denne formen for elevkveld fører til engasjement og tilhørighet på internatene. Det er mye som skal læres når elevene skal samarbeide om være vertskap, arrangere underholdning og konkurranser. Det skaper lojalitet til opplegget fordi alle skal i ilden og alle skal være gjester i løpet av året. Det er mye å planlegge og internatmøtene føles konstruktive og nødvendige.

Psykisk helse

Elevene kommer med større eller mindre utfordringer både fysisk og psykisk. Vi er en skole og ikke en behandlingstjeneste og velger derfor å møte elevenes utfordringer med å sette søkelys på det som er bra og som fungerer i elevens liv. Noen ganger må de hjelpes til å se det. Dette arbeidet begynner vi med allerede første dag med ritualer vi følger opp gjennom året.

Tidskapsel

Første kvelden på skolen tenner vi bål og gir elevene et rødt og et grønt ark. Vi sitter rundt bålet og forteller om alle mulighetene et år på folkehøgskole kan gi. Det er mulig å starte på nytt og legge ting bak seg. Så ber vi elevene skrive ned en eller flere ting de ønsker å legge bak seg på det røde arket og på det grønne noe de har lyst til å oppnå det kommende året. Det røde arket krøller de sammen til en ball og kaster på bålet. Det grønne bretter de og stifter sammen, skriver navnet sitt på og legger i en metallboks som kan låses. Boksen som blir årets tidskapsel graves ned på et hemmelig sted. Siste dag på skolen, graves boksen opp og alle får sitt grønne ark tilbake. De aller fleste synes det er spennende å møte seg selv for et år siden og mange forstår at det har skjedd noe med dem i løpet av året.

Oppstartssamtale

I løpet av de første dagene snakker vi med alle elevene for å kartlegge om det er noe vi bør vite om elevene som kan være med på å forme året. Det er mye verdifull kunnskap som kommer frem og som gjør at vi kan være litt mer forberedt på eventuelle skjær i sjøen. Vi kan helt klart bli flinkere til å bruke den informasjonen gjennom året.

Samarbeid med eksterne instanser

Vi har et godt samarbeid med Helsestasjonen for ungdom og ruskontakten i kommunen. Flere elever har hatt jevnlig kontakt med begge instanser.

Gla'glass

Vi bruker mye tid på å samle gode minner, og har det som fast innslag hver fredag. Da skriver elevene ned gode minner som de legger i «Gla'glasset» sitt. Før hver ferie går elevene gjennom minnene og velger tre de vil dele med fellesskapet. På den måten får vi en positiv og hyggelig gjennomgang av de siste månedene. Ved å dele minnene skaper vi en stor felles minnebank. Elevene har gitt klare tilbakemeldinger på at de setter stor pris på at vi er opptatt av å samle på gode minner. I etterkant har vi fått vite at elever tar med seg tradisjonen til bokollektiver i studietiden, og noen sågar inn i parforhold.

Første møte

Etter ca ti dager blir elevene bedt om å fylle ut et skjema som ingen andre skal se. Der ønsker vi at de skal skrive litt om hvem de husker fra de første dagene og hvorfor. Hvem de har lyst til å bli kjent med og hvorfor, hvem tror de ikke vil bli kjent med og hvorfor, og om det er noen de synes er litt skumle og hvorfor. Arket brettes i to og stiftes sammen. De skriver navn og linje utenpå. Arkene legges i saften og tas ikke frem igjen før under festmiddagen siste dag. Det er utrolig morsomt å se hvordan elevene reagerer på sine egne brev. Mange deler innholdet, mens andre velger å være private. Men de aller fleste erfarer at det har skjedd noe i løpet av året.

Selvmord

14. mars begikk en av skolens elever et selvdrap. Dette har vært et sjokk for medelever og ansatte. Det er gode rutiner i kollegiet når en krise oppstår og skolen har et dyktig apparat rundt seg som stiller opp. Kommunens kriseteam, bedriftshelsetjenesten, skolens styreleder og personer fra det sentrale folkehøgskolelansskapte stilte opp og har vært gode støttespillere. I tillegg hadde skolen god nytte av Sjømannskirken. Skolen i mange år hatt beredskapsavtale med Sjømannskirken, de var planlagt inn på seminar rett i etterkant av denne hendelsen og dette ble et veldig godt seminar for hele skolen. Grunnen til at de var planlagt er at de kommer årlig med seminar for skolen legger ut på de lengre studieturene. Denne hendelsen har naturlig nok gjort at avslutningen på dette skoleåret har blitt relativt annerledes enn planlagt.

Politiet fikk ikke tak i pårørende før utpå dagen og elevene ble bedt om å ikke skrive noe på sosiale medier før vi fikk beskjed om at pårørende var varslet. Av samme grunn flagget vi ikke på

halv stang den dagen. Sammen med noen elever kjøpte vi inn minnebok og blomster og laget en liten minnekrok dere elevene kunne sitte og skrive i minneboken. Vi hadde våken nattevakt de to første nettene slik at elevene visste det var noen voksne å snakke med. Det førte til mange, lange og gode samtaler natten gjennom.

Elevrådet ønsket å lage en minnestund dagen etter der elevene kunne dele minner og musikk. På morgensamling onsdag møttes vi ved flaggstangen og flagget på halv stang. Deretter snakket kriseteamet fra kommunen om sorgreaksjoner og fortalte at de var til stede utover den dagen også.

Minnestunden ble nydelig og respektfullt gjennomført. Internatleder fortalte historien «Verdens vakreste hjerte» (se vedlegg 2) og sa litt om historien og om å miste noen og overlot deretter ordet til elever og til musikken de hadde valgt ut. Noen elever delte gode minner, andre delte dikt og tekster.

Etter lunsj ble elever som hadde lyst til å snakke sammen invitert til å møtes med to lærere. Internatlærer leste «Den aller første natten» (se vedlegg 2) og så var ordet fritt. Elevene ga uttrykk for at de satte stor pris på muligheten til å snakke sammen med hverandre og oss. En elev sa at hen ikke hadde møtt døden på nært hold før nå. Når noe så trist skulle skje, var hen takknemlig for at det skjedde på folkehøgskolen der alle var sammen og det var så mange å lene seg på.

Torsdag valgte vi å holde skole som vanlig og lørdag ble det elevkveld som planlagt for å ha fest som avdøde elev elsket.

Åtte elever valgte å reise til begravelsen sammen med rektor og internatlærer. Begravelsen ble streamet slik at de elevene som ville følge med, kunne det i Auditoriet. Rektor og internatleder sa noe i selve begravelsen. To elever snakket i minnesamværet etter jordfestelsen. Skolen flagget på halv stang før og under begravelsen. Etter begravelsen ble flagget heist til hel stang.

Vi erfarte at politi, helsepersonell, kommunens kriseteam, bedriftshelsetjenesten og sjømannskirken var en stor støtte i håndteringen av selvmordet. I tillegg spilte presten i avdødes menighet en viktig rolle i forberedelsen av begravelsen og sorgarbeidet for de elevene som stod avdøde nærmest og som deltok i begravelsen.

Underveis i krisehåndteringen og sorgarbeidet i etterkant reagerte samtlige av personalet profesjonelt. Vi snakket godt sammen og støttet hverandre. Vi avlastet hverandre i å være nær elevene og gi hverandre rom til å hente oss inn igjen. Det var en del sinne rettet mot «systemet» fra de elevene som stod avdøde nærmest. De mente at systemet hadde sviktet og at vi som skole også var en del av systemet. Gjennom mange og lange samtaler fikk elevene lettet på trykket og sortert følelsene sine.

Et selvmord er brutalt og uforklarlig. Det er mange følelser som skal bearbeides. De elevene som stod avdøde nærmest trengte mye oppfølging. Men både for de nærmeste og for de elevene som stod mer i periferien er det viktig at det blir en slags hverdag og at rutine opprettholdes.

Vi synes elevene håndterte situasjonen på en klok og nær måte. Gode samtaler og ritualer gjorde at de fant ro og støtte hos hverandre. Sammen med elevene gjorde opplevelsen av vi stod nærmere hverandre og skolemiljøet kom styrket ut av situasjonen.

På «Åpen dag», i årboken og på avslutningen ble eleven minnet.

Kommunikasjon, dialog, samtale og konfliktløsning

I fjor merket vi at vi måtte forholde oss til woke, mikroagresjon, kulturell appropriering og kanselleringskultur. Det var til tider en merkbar spent stemning på skolen som ikke åpnet for åpen dialog mellom elevene eller mellom elever og ansatte.

Det var vanskelig å håndtere diskusjonene når de oppstod eller når vi prøvde å rydde opp i etterkant. Vi følte at vi gikk på tynn is, forberedte oss på det verste og advarte gjester mot temperaturen i elevmassen. Det var ingen ideell situasjon.

Undersøkelsen Ung 2023 (s.41) sier noe om utfordringene elevene og vi står overfor:

«Midt oppe i den såkalte kulturkampen ble diskusjon om ytringsfrihet et sentralt omdreiningspunkt. Grensen for hva man har lov til å si, møtte grensen for hva det er lurt å si. Mange opplever det nye landskapet som uoversiktlig, men også fylt med masse følelser.

Med dette som bakteppe er det kanskje ikke rart at noen er usikre på om de kan si hva de mener. Nesten 4 av 10 unge opplever at de ikke kan si hva de mener fordi samfunnet har blitt for politisk korrekt. Dette er holdninger som lever parallelt med de unges sterke engasjementet for antirasisme, bekjempelse av mobbing, feminisme og skeives rettigheter».

Leke med ord

Ord er viktige, og hvordan vi forstår hverandres ord er viktig. I år har vi arbeidet bevisst med ord og meninger. Vi tror det er vanskeligere å bli krenket eller såret hvis vi er åpne for at vi oppfatter ting forskjellig.

Vi har lekt med ord på morgensamling. Vi har delt favorittord, lekt med meningen av ord og laget ordassosiasjoner og -sammensetninger, både skriftlig og muntlig.

I valgfaget «Det menneskelige landskap» har elevene og lærer definert ord og meninger. Hva er for eksempel viktigst i tilværelsen av å være lykkelig, fornøyd eller glad? Eller når sier du at du elsker noen eller er glad i dem? Det er så fint å snakke sammen når målet ikke er å vinne en diskusjon eller lage en rangering – for det klarer vi ikke. Noen ganger er det et helt klart generasjonsskille i bruk og forståelse av ord, andre ganger har vi bare forskjellige forståelse av ord. Og det er viktig å vite det! Klarer vi å lage en språkkultur med enkle ord, kan vi etter hvert bevege oss inn i de vanskeligere ordene som forskjellen på å bli krenket og såret, og hva vi forstår med woke og kansellering.

Friomsdebatten har utviklet seg til å bli en viktig aktivitet for hele skolen og henter elever fra de fleste linjene en gang i uken. Det har blitt et uunnværlig pedagogisk verktøy, økt kompetansenivået til både elever og lærere, og skapt en sentral arena for konfliktdependende arbeid.

Friomsdebatten

En sentral aktivitet på linjen Fred og konfliktløsning er å utvikle praktisk kompetanse innen taleteknikk, argumentasjon og dialog. Som del av dette arbeidet innførte vi i år «friomsdebatt». Dette er en ny debattform utviklet av de frie skoler i Danmark og frilynt folkehøgskole i Norge.

Det særegne med friomsdebatt er at det egentlig ikke er debatt, men *dialog* skjult innen en debattamme delt inn i tre runder. Etter første runde, som presenterer standpunkter og debattanter, vies andre runde til dialogen: Debattantene utfordres til refleksjon over det sterkeste

argumentet fra meningsmotstanderen og det svakeste argumentet fra egen posisjon. Begge blir gjennom formen tvunget til å høre på og reflektere over styrken til den andres argumenter og svakhetene i sitt eget. Dette er kjernen i dialog. Denne runden åpnes også for personlige spørsmål slik at publikum lettere skal kunne identifisere seg med debattantene. I sum er metodikken konsentrert rundt menneskeliggjøring og imøtekommende meningsutveksling som gir et stort fritt rom for refleksjoner om tema. Derav betegnelsen frirom. I siste runde går publikum fra å være tilhørere til deltakere og gir innspill og ideer til debattantene. Igjen åpnes det opp for flere perspektiver ved at dialogen utvides.

På bakgrunn av tilbakemeldinger fra elever og lærere er friomsdebatten en av de viktigste aktivitetene vi har ukentlig. Vi begynte forsiktig med treningsspørsmål slik som ananas på pizza. I dag diskuterer vi 16 eller 18 års aldersgrense ved stortingsvalg og om vold kan rettferdiggjøres som sivil ulydighet omkring miljøspørsmål.

To metodiske grep har vist seg sentralt å fremheve i praksis: Friomsdebatt er fleksibel og effektiv så lenge debattpilot (fasilitør) forstår det sentrale med dialogen som modell. Det har for eksempel vist seg essensielt å jevnlig gjenta hensikten med teknikkene siden vi stadig opplever «aha» øyeblikk blant lærere og debattanter. For eksempel møter vi ofte på erkjennelsen at friomsdebatt tvinger deltakerne til å lytte aktivt på meningsmotstandere i stedet for å tenke på hvordan slå argumentene retorisk.

Det andre sentrale elementet er å jobbe med graden av deltakelse. I den avsluttende delen av friomsdebatten blir tilhørere deltakere. Dette gir rom til å komme med produktive og konstruktive initiativer. Dess flere konstruktive perspektiver dess mer ser vi debattene utfolde seg positivt. «Man debatter egentlig med hele gruppen», observerer elev Ilja Jakobsen.

Kort oppsummert er det vanskelig å forestille seg en mer tilpasset debatt for en frilynt folkehøyskole. Ung2023s funn viser at det er utrolig viktig å gi elevene rom til å bli trygge på å høre sin egen stemme og delta aktivt. Vi vil derfor hevde at debattering og lignende initiativer på folkehøyskoler er nødvendige. Hver uke blir elevene oppfordret til å lytte aktivt, se sine egne argumenter fra den andre siden og delta med innspill til initiativer og refleksjoner. Det er dannelse i debattform.

Grønn hverdag

Det er viktig for skolen å være aktive i arbeidet med å nå **folkehøgskolens bærekraftsmål**.

Vi har hatt flere satsinger i løpet av året i tillegg til en stadig påminnelse om matsvinn, kildesortering og gjenbruk.

Skolen har også hatt besøk av **Larveskolen** som serverte stekte larver og snakket om hvorfor vi skal spise insekter. Dette er bærekraft i praksis.

Vi samarbeider tett med **Spire** som er en miljø- og utviklingsorganisasjon som jobber for en rettferdig og bærekraftig verden. De ønsker å se de store sammenhengene, og endre de grunnleggende årsakene til hvorfor urettferdighet oppstår. Derfor har de søkelys på miljø, matsikkerhet, internasjonal handel og bærekraftig byutvikling. Skolen har inngått et samarbeid med Spire og er en satsningsskole. Oppleggene vakte entusiasme og var en øyeåpner hos elever og ansatte.

Elevrådet har også arrangert klesbyttedag i løpet av året som ble veldig populært.

Skolen har bevisst brukt offentlig transportmidler eller skolens egen minibuss på turer og ekskursjoner. Målet for året var at hver elev bare skulle ha en flytur (tur/retur) i skolens regi. Dette greide vi nesten, bare et par unntak av helsemessige årsaker.

Bærekraftig og lokal mat på folkehøgskolen:

Arbeiderbevegelsens folkehøgskole har vært med på dette prosjektet. Vi har nå lagt pilotåret bak oss sammen med Elverum -, Nordfjord-, Rønningen -, Seljord -, Sogndal - og Trondheimsfjord folkehøgskole

Prosjektets mål er å bidra til å øke tilbudet til bærekraftige og lokalbaserte menyer på FHS og å bidra til at elevene får respekt for maten gjennom kunnskap og praktisk erfaring om og i matproduksjon og matlaging.

Erfaringer og tilbakemeldinger fra dem vil danne grunnlag for innhold i hovedprosjektet som varer fra høsten 23 til og med våren 26. Det er sendt ut informasjon til resten av folkehøgskolene med detaljer om prosjektet, så de får tid til å finne ut om dette er noe for deres skole før høsten kommer.

Det var kjøkkensamlinger som var åpent for alle kjøkkenansatte i uke 8 og 9.

På denne samlingen hadde kjøkkenansatte på pilotskolene ha forrang, men det var åpent for påmelding fra de andre skolene i januar. Det ble lagt ut innbydelse på facebooksidene Kreative Kjøkken i Folkehøgskolen og Bærekraftige folkehøgskoler også.

Innholdet på samlingene:

- Mattilsynets anbefalinger
- Hvordan få tak i «verdiløs» mat - innkjøpsordninger og grossister?
- Hva skal til for å involvere elever i matlaging?
- Attraktive og bærekraftige menyer, deling av erfaringer og oppskrifter, info fra Matvalget

Evaluering

Aktiv deltagelse i demokratiet og skolehverdagen er viktig for Arbeiderbevegelsens folkehøgskole. Vi er pålagt å evaluere skoleåret sammen med elevene. Derfor evaluerer vi gjennom fokussamtaler, vi har valgt å gå helt bort fra anonyme spørreundersøkelser.

Vi ønsker at våre elever skal bli aktive deltagere i samfunnet og da nytter det ikke å være anonym. Elevene må lære å kunne stå for sine meninger og å kunne komme med konstruktiv kritikk som kan føre til utvikling og forandring. Derfor har vi fokussamtaler med elevene.

Elevene ble tilfeldig delt i grupper på åtte rett etter høstferien. Vi snakket med dem om at målet for samtalen er å se på skoleåret så langt og være opptatt av skoleutvikling. Hva skal til for å bli enda bedre? Elevene fikk vite et par dager i forveien at de skal levere skriftlig tre ting de var fornøyde med på skolen og tre ting de mente kunne bli bedre. De blir også forberedt på at de måtte forklare hva de mente i gruppene. Siw Haugom, økonomiansvarlig, og Benedicte Hambro, internatleder, ledet samtalen. De to skulle bare stille spørsmål for å oppklare, ikke gå i diskusjon eller forklare - annet enn der det lå tydelige misforståelser til grunn for elevenes oppfatning av situasjonen.

Det var en udelt positiv opplevelse. Vi fikk en nydelig bunke med ting som fungerte, og mange gode innspill på hvordan skolen kunne bli enda bedre. Vi opplevde at elevene ga uttrykk for at de hadde gruet seg fordi dette var en helt ny situasjon. Alle skulle si noe, og alle måtte forklare hva de mente. Fordi samtalen foregikk i små grupper, ble alle synlige. Elever som vanligvis ikke ga uttrykk for meninger i plenum ble tydeligere og elever som ofte tok ordet ellers, måtte innordne seg gruppen og lytte.

Vi erfarte i fjor at elevene var opptatt av sine ting nå det gjaldt tre ting som kunne bli bedre: mer eller mindre grovbrød, starte senere på dagen og lignende, enn av hva som gjaldt skolen som helhet. Vi var derfor meget tydelige om at vi ønsket at elevene skulle se på skolesamfunnet og ikke seg selv. Det førte til mindre selvsentrerte tilbakemeldinger.

Det var interessant å se hvordan innleggene ble møtt av medelevene i gruppa, dette skapte nye tanker og ideer. Samtalene var levende, spontane og uten tvil utviklende. Skolen fikk viktig informasjon om hva som rører seg blant elevene.

Etter at samtalen var gjennomført, ble all informasjonen systematisert og presentert for elever og ansatte. Skolen tok tak i det de umiddelbart kunne gjøre noe med og ballen ble sparket videre til elevene og elevrådet hvis det var noe de kunne ta tak i og gjøre noe med.

Elevenes tilbakemeldinger etter at alle samtalen var gjennomført, var at de ikke hadde vært skumle og at det var en fin måte å evaluere skolen på. De ga også uttrykk for at det var fint å høre hva de andre mente. De ble minnet på alt som er bra og kunne gi gode innspill til det som kunne bli bedre.

Etter jul møttes de samme gruppene, men uten ansatt til stede. Da skulle de snakke om skolemiljøet på skolen. Tre ting som fungerte og tre ting de mente kunne bli bedre. Hver gruppe skulle velge en representant som skulle presentere gruppens svar i møte med de andre gruppens representanter og to ansatte.

Det ble en fin samtale om små og ikke veldig store utfordringer i skolemiljøet. I år var det enkelt å ta tak i de praktiske utfordringene elevene om med. Det var tydelig at skolemiljøet var ganske ukomplisert og hyggelig. De utfordringene vi møtte i fjor som woke og kanselleringskultur ble ikke nevnt som utfordringer. Nok en gang delte vi funnene med elevene. Noen av punktene som kom opp ble delegert til ansatte, andre til elevene og til elevrådet.

Den siste fokussamtalen var like før skoleslutt. Da ba vi elevene skrive ned tre ting de mener vi skal ta med oss videre til neste skoleår. Det var veldig hyggelig å høre hvor mye elevene satte pris på og mente var viktige for dem og skolen.

«Arbeiderbevegelsk»

Skolen ser det som naturlig å bruke historie og tradisjoner innen norsk fagbevegelse sammen med historien til folkehøgskolene som bakteppe for fellesundervisning ved skolen.

Internasjonalt solidaritetsarbeid er et tema på skolen. I forbindelse med FN-dagen 24.oktober arrangerte vi internasjonal dag.

8.mars ble behørig markert med paroleverksted, kvinnehistorie og gjesteforelesere. Deler av skolens trykkeri ble flyttet til Moelv bibliotek slik at besøkende kunne trykke sine egne paroler sammen med elevene. Lisa Eshoel Knudsen, forfatter, samfunnsdebattant og rådgiver i minoritetspolitiske tenketanken Minotenk, kom og fortalte fra sin bok «Det er personlig – om rasisme og ytringsfrihet»

1.mai ble markert med en firedagers festival med aktiviteter, arbeidssangerverksted, gjesteforelesere, paroleverksted, flaggheising med appeller, eget tog og 1.mai frokost. LO-innlandet sponset allsangkveld med Arbeiderboyz der lokalbefolkningen var invitert.

Møte med lokalmiljøet

Vi begynner å bli synlig i lokalmiljøet.

I forbindelse med fastelavn, bandt elevene fastelavnstris sammen med Ringsakers avdeling av **Norske Kvinners Sanitetsforening**.

8.mars var deler av skolens trykkeri flyttet til Moelv bibliotek slik at besøkende kunne trykke sine egne paroler sammen med elevene. Og på kvelden var alle som ville invitert inn på arrangement, paroletrykking og kveldsmat

I forbindelse med **1.mai** markeringen arrangerte skolen allsangkveld, paroleverksted og kveldsmat for elever og lokalmiljøet

Både vi og lokalmiljøet har en vei å gå før vi blir naturlig for lokalmiljøet å oppsøke skolen, men vi er i gang med å skape en tilhørighet.

Elevdemokrati

I år ble elevrådvalget holdt etter høstferien. Hvert internat valgte sin representant til å sitte i et interimsstyre i de første ukene. Deretter gjennomførte vi et valg på lik linje med et stortingsvalg. Elevene dannet partier, laget partiprogram med budsjett, valgplakater og gjennomførte en partilederdebatt. Deretter var det valg. Partiene ble presentert etter forholdstall og ble sittende resten av året. Så langt det var mulig var det ukentlige møter mellom de to partilederne og skolens ledelse som gjorde det lett å følge opp ønsker fra elevrådet og oppklare eventuelt uenigheter.

Kvalitetssikring

Det er viktig at alle avdelinger og alle ansatte er informert om den daglige driften og har innsyn i hverandres arbeidsoppgaver. Det er den beste måten å sikre at vi driver en skole i henhold til målsetting, verdigrunnlag og lover og forskrifter. Denne kvalitetssikringen har vi fortsatt å jobbe mye med i år også.

På det ukentlige **personalråd** (fredagsmøte) møter alle ansatte. Da går vi gjennom uken som har vært, ser på uken som kommer og eventuelt uken deretter. Disse møtene sikrer god flyt av informasjon og tid til refleksjon. Det blir ført referater fra møtene som er tilgjengelig for alle. Det blir ført referater fra møtene som er tilgjengelig for alle.

Hver uke møtes **administrasjonen** – drift, ledelse og økonomi.

Disse møtene sikrer god flyt av informasjon, og gir i stor grad tid til refleksjon og til å trekke de lange linjene og drive skoleutvikling.

Det har vært jevnlig møter med **hovedverneombudet** og de **HMS-ansvarlige** på avdelingene med fokus på det psykososiale- og det fysiske arbeidsmiljøet. Ny handlingsplan rutiner for vernerunder og møter med de ansvarlige på hver avdeling er under utvikling. Brannvernunder foretas ukentlig og månedlig. Det er jevnlig ettersyn med det elektriske anlegget, vann og kloakk og heiser.

Vi har **pedagogisk råd** en gang i uken. På onsdag blir uken og uken deretter tatt opp slik at vi er orientert og forberedt. I tillegg er det gjennomgang av uken som var og elevsaker.

På onsdag har vi også **sosialpedagogiskmøte** der vi snakker om det som rører seg i elevmassen og om enkelt elever som trenger ekstra oppfølging. På dette møtet er også miljøarbeiderne med. Det blir ført referat fra møtene som er tilgjengelig for alle.

Vi har ukentlige møter mellom representanter fra ledelse og representanter fra elevrådet. Elevrådet møter med sine saker og skolen med sine. Det er et fint forum til å ta pulsen på hva som rører seg i elevflokket og til å følge opp ønsker og ideer fra elevrådet. Det blir ført referat fra møtene som er tilgjengelig for alle. De ukene vi ikke gjennomfører møtene, snakker administrasjonen uformelt med leder av elevrådet. Erfaringene fra i år viser at uformelle møter ikke er nok.

Elevene blir informert om hvilke klageinstanser det finnes på skolen og hvor de finner oversikten på skolens nettside. Elevene kan henvende seg til elevrådet, stipendiatene (andreårselever), de ansatte og/eller styret. Vi oppfordrer til å begynne med laveste instans og heller går videre hvis vi ikke klarer å løse en eventuell konflikt. Vi kan uten tvil gjenta denne informasjonen i løpet av året. Elevene har vært flinke til å bruke hverandre og ansatte og i stor grad løst opp i konflikter og uenigheter før det har eskalert. Til dette skoleåret hadde vi laget vår egen skoledagbok der bl.a. denne informasjonen finnes.

Fokussamtalene tre ganger i året med elevene sikrer at vi vet hva som rører seg hos elevene og gjør det mulig å forandre kurs. I tillegg har vi gjennomført fokussamtaler med personalet ved skoleslutt.

Det er to ansatte med i skolens styre som har hatt fire møter. Februar møtet er et strategimøte. Referatet fra møtene er åpne for alle. Fra skolen sitter linjelærer Tord Kristian Skancke og kjøkkenleder Kari Monsbakken. De resterende styremedlemmene er styreleder Kristin Sæther fra LOs sekretariat, Eva Stenbro fra Amedia, Iver Erling Støen fra LO-Innlandet, Raymond Lilleeng fra Fellesforbundet, Kjetil Staalesen fra LO og Andreas Halse fra Tankesmien Agenda.

Varamedlemmer Eirine Saaler Nabben, HK avd. indre Østland og Bjarne Lagesen, LO.
Elevrepresentant har dette skoleåret vært Ilja S. Jakobsen.

Skolen har hatt fem plandager i løpet av året. Der har hele personalet vært med i deler av møtene og så har de forskjellige avdelingene hatt møter etter behov. I fellesskap har vi evaluert og planlagt året fortløpende.

Medvirkning

Dette skoleåret har vi jobbet videre med å få alle ansatte med i skoleutviklingen. Personalrådet har vært viktig for denne utviklingen. I tillegg har de ukentlige møtene med elevrådet sikret elevenes påvirkningsmuligheter. Skolen er til enhver tid avhengig av at alle aktørene i driften melder seg på og inn i samtaler, møter og organer der det er mulig å drive medvirkning.

Kvalitetsutvikling/funn

Vi har gjort flere interessante funn i løpet av året som vil føre til kvalitetsutvikling og forandring.

Fokussamtalene

Samtalene i oktober og januar tar opp ting som elevene ønsker å gjøre noe med - enten fra skolens side eller på egen hånd. Det følger vi opp fortløpende.

Et av punktene som kom opp i fjor var at elevene ikke var fornøyd med informasjonsflyten. Et av tiltakene fra vår side var å lage en detaljert plan for hver uke. Mange av våre elever trenger forutsigbarhet og trygge rammer. Derfor blir de to kommende ukers planer presentert hver fredag i «Ukeslutt». I tillegg legges planene ut på Teams. Denne informasjonsflyten har vi fortsatt med i år. I tillegg har vi utarbeidet en skoledagbok med ukeplaner der elevene blant annet kan notere ytterligere informasjon, finne viktig informasjon som for eksempel varslingsrutiner, fraværsreglement, betalingsplan, grunnregler og ordninger. Vi merker at elevene ikke tar ansvar for å innhente informasjon. Denne læringen er en del av dannelsesansvaret skolen har for elevene og må gjentas hvert år.

Funnene i den siste fokussamtalen må nødvendigvis følges opp neste år. På spørsmålet om hva elevene ønsker at vi skal ta med videre ble alle små og store sosiale opplegg nevnt. I likhet med tidligere år gir de gir tydelig uttrykk for at opplegg på tvers av linjer og internat er viktige og populære.

Den siste samtalen utviklet seg til å bli en større samtale om skolemiljøet generelt. Det vi helt klart må ta stilling til og utvikle videre, er elevenes behov for konsekvenser (ris bak speilet). De er veldig fornøyd med friheten skolen gir, men synes skolen kan bli strengere når regler brytes eller oppgaver ikke gjøres. Elevene hadde ikke gode forslag til former for konsekvens og overlot ansvaret til oss.

Dette er en problemstilling vi må fortsette å jobbe med. Vi har hatt mindre fravær i år enn i fjor, men vi kan bli bedre. Vi må enda bedre til rette for opplegg der alle snakker med alle og følge opp fravær enda bedre. Vår store utfordring er at vi bare har enkeltrom. Det betyr at elevene kan trekke seg tilbake og bli på rommene. Det er ingen som trekker dem ut som tilfellet ville ha vært med dobbeltrom.

Av flere grunner jobber vi med en ny timeplan. Dette skoleåret har vi skjøvet middagen ut til 16.30 for at det skal være rom for feks en aktivitet før middag. Dette gjorde vi da vi så at middag 15.30 ble i tidligste laget og at elevene i stor grad trakk seg tilbake etter middag og ble på rommet til kveldsmat. Den samme timeplanen vil også gjøre det mulig å legge inn arbeiderbegjelse som fellesfag tre dager i uken. Det er ingen tvil om at frisk luft og aktivitet fører til bedre psykisk helse, bedre søvnmønster og døgnrytme.

Den samme timeplanen vil fastsette ukentlige møter mellom ledelse og elevråd som forhåpentligvis vil sikre bedre informasjonsflyt begge veier og elev/skoledemokrati.

I etterarbeidsuken gjennomførte hele personalet en fokussamtale slik elevene gjorde det like før skoleslutt. Det er mye vi er fornøyd med og vil fortsette å gjøre. Listen over ting vi bør arbeide videre med og ble bedre på tas opp i forarbeidsuken.

Personalets utviklingsmål

I fjor skrev alle i personalet ned en eller flere arbeidsområder de vil jobbe med skoleåret 22-23 basert på erfaringer fra i år. Den listen ligger ved rapporten og gir et variert og inspirerende bilde av hva de ansatte har jobbet med. Se vedlegg 1.

Veien videre

Skolen er godt i gang med å finne fotfeste og bli synlig i folkehøgskolelandskapet gjennom deltagelse på kurs, avholdte kurs og artikler og kommentarer i folkehøgskolebloggen og -bladet. Vi vil fortsette dette arbeidet videre. Samtidig ønsker vi å bli mer synlig i lokalmiljøet.

Vi vil fortsette å arbeide med måter å styrke det sosialpedagogiske arbeidet på og styrke elevenes psykiske helse gjennom å sette søkelys på gode minner og mestring.

Vi vil fortsette å utvikle det «arbeiderbevegelse» i den retningen vi har gjort i år og fortsette det gode samarbeidet med styret og LO.

Samarbeide med Tankesmien Agenda faller helt inn i det «arbeiderbevegelse» landskapet vi ønsker å utforske og nå med ny lærer ansatt på denne linjen, Politikk og strategi, vil dette samarbeidet styrkes veldig.

Personalets egne utviklingsmål som ble presentert i fokussamtalen i etterarbeidsuken blir fulgt opp gjennom året og vil uten tvil være med på å utvikle skolen.

Skolen

I år var det 48 elever ved skolestart. Tre elever sluttet av forskjellige årsaker i løpet av året, dette er et lavere elevtall enn ønsket, og skolen jobber iherdig for at dette igjen skal økes.

I år har vi hatt 20 ansatte i nesten 15 årsverk. Det er linjen Alle skal med som med sine miljøarbeidere har gitt oss dette «hoppet» i ansatte og årsverk.

Sykefraværet har dette året vært stort. Fraværet har ikke vært knyttet til jobb, men det har selvfølgelig påvirket arbeidshverdagen for de fleste.

Avslutning

Skolen følger opp den gode utviklingen vi begynte i fjor. Det er stor aktivitet og vilje til utvikling i personalet. Søkertallene for kommende skoleår er i skrivende stund litt lave i likhet med snittet for alle folkehøgskolene i landet. Vi krysser fingre for god søkning i sommer.

Utviklingsprosjekter 2022-23.

Vedlegg 1

I etterarbeidsuken 2022 ble personalet utfordret til å skrive ned en til tre ting de ville jobbe spesielt med basert på det skoleårets erfaringer. Prosjektene ble fulgt opp og vurdert på plandagene gjennom året. Her er prosjektene og konklusjonene fra hver enkelt ansatt som gjennomførte utviklingsprosjektet.

Linjelærer på Fotografi

Dessverre ble det ikke noe av linjen fordi det ikke var nok elever. Læreren ble overført til Alle skal med, men fortsatte med Retrofoto som valgfag.

- lage bildeutstillinger etter oppgaver og evaluering av disse.

Konklusjon: Dette er gjort i valgfag og brukes fortløpende

- ta med elevene mer ut av klasserommet.

Konklusjon: Dette har vi gjennomført ved å benytte områdene rundt skolen som undervisningsarena på valgfag

- Mer samarbeid mellom linjene (tverrfaglig jobbing).

Konklusjon: Ble ikke noe av fordi linjen ikke ble noe av.

Linjelærer på IT

- utvikle elevenes handlingsrom og ressurser rundt prosjekter.

Konklusjon: Særlig på webutvikling (tilrettelegge server) og fordypningsprosjekt har elevene fått dekket sine behov for ressurser i større grad enn tidligere. Delvis skyldes det oppsamlede ressurser over flere år (microcontrollere, moduler og komponenter), men også en bedre kartlegging av prosjektene. Det er så enkelt som at ressurser stilles elevene til disposisjon så tidlig som mulig i et prosjekt, slik at det ikke utviklingen ikke strander på venting.

- lage en mer detaljert timeplan for hver uke

Konklusjon: Elevene blir invitert til å diskutere ukeplanen ved flere anledninger. De får innflytelse på hvordan uken bygges opp og også hvilke temaer og arbeidsmetode vi ønsker å følge for hvert tema. De får også se hvordan semesteret er lagt opp og hvilke uker som er litt spesielle (eks. filmuke, klimafestival, praksis/fordypningsprosjekt). Denne prosessen rulleres med elevene, med forberedte momenter fra meg som lærer.

- lage flere samarbeidsprosjekter med andre linjer:

Konklusjon: I vinter samarbeidet Drag og IT rundt «Det digitale selv» - et gruppeprosjekt (2-3 stykker) som gikk ut på å skape en digital utgave av en persona - en avatar. Målet med samarbeidet var å trekke veksler på begge fagfelter hvor det kreative og uttrykksfulle kunne forenes med det

funksjonelle og tekniske. Man kan kanskje tenke at det er klare skiller mellom IT og Drag, men begge fagene representerer kreative elementer, men på ulike områder. Det samme gjelder tekniske eller funksjonelle elementer - også her kan dragfaget skilte med mange innspill som ikke ligger til IT-faget. Et spennende samarbeid. Prosjektet resulterte i en utstilling på åpen dag som presenterte hver gruppes digitale selv.

Linjelærer på Internasjonale relasjoner

- Dette var mitt første år som folkehøgskolelærer, derfor blir disse konklusjonene basert på mine erfaringer og ikke sett i lys av mål jeg satte meg før skolestart.

Konklusjon: Folkehøgskoleuniverset var virkelig noe helt nytt. Jeg kom fra et akademisk universitetsmiljø. Jeg var ikke forberedt på hvor mye jobben også dreide seg om det å bo og leve sammen, mestre livet, fellesprosjekter, elevkvelder, sosialt samvær – kort sagt det å være menneske sammen med elevene og ansatte. Jeg brukte en del tid på å finne fotfeste i denne nye hverdagen

Jeg var overrasket over hvor mye jeg måtte være igangsetter og drivkraft i undervisningen. Mine forventninger var nok for høye til elevenes indre motivasjon. Jeg skjønte etter hvert at elevene er resultat av mange års skolegang med måloppnåelse og at de ikke var vant til å drive seg selv.

Jeg var gledelig overrasket over det høye profesjonelle nivået det var blant mine kollegaer og hvor villig alle var til å dele kunnskap og erfaring med meg.

Linjelærer på Drag

- Elevene er overveldet og overstimulert av skoletilbudet, og klarer ikke å intergrere seg i fellesskapet. Derfor ønsker jeg å gjøre undervisningstilbudet på linjenivå mer lavterskel, mindre ambisjonsfylt, mer som et aktivitetstilbud, mer prosessorientert og mindre målorientert.

Konklusjon: Jeg har laget undervisningstilbudet mer lavterskel enn i fjor, men kunne godt gjort det enda mer lavterskel og fokusere på det grunnleggende og gjøre det enda mindre sårbart, slik at jeg kan se elevene hver eneste dag, og at det ikke er noen dager hvor det står så mye på spill at jeg blir ute av stand til å se elevene.

- Elevene har sittet mye inne isolert i coronaens tid, har hatt få krav i hverdagen, og festet lite. Nå som samfunnet åpnes igjen blir utelivet overveldet av uerfarne festgjære. Jeg ønsker å bygge festkompetansen til elevene ved å lage og nyte fester uten rus, og vise dem at det går an å ha det gøy uten å være fra sans og samling.

Konklusjon: Jeg arrangerte DJ valgfag i høst for å bygge festkompetanse uten rus. Jeg har fått gode tilbakemeldinger, men selv opplevde jeg valgfaget som litt ustrukturert og kanskje litt for vanskelig for elevene, for det krevde at de selv tok tak i seg selv og bidro til festen, og det gjorde de ikke.

- Jeg opplever at jeg har liten kontakt med elever som ikke er fra min egen linje. Første skritt til å forbedre dette er å investere mer av meg selv i internatet jeg har ansvar for og bruke internatmøtet mer aktivt som en pedagogisk arena

Konklusjon: Jeg har investert mer av meg selv i internatet mitt og vært mer tilstede, vært med på rutinene i større grad. Jeg startet med å servere kaffe hver morgen til dem, men det ble litt for mye. Det er noe uforløst potensiale i internattimen jeg kunne utforsket mer.

Linjelærer på Alle skal med

- Opprette kontakt med foresatte og verger

Konklusjon: Mål oppnådd. Jeg har opprettet og opprettholdt kontakten, hatt jevnlig dialog med flere. Samarbeidet med foresatte har ved flere anledninger gitt gode resultater.

- Skrive referater fra møter og logge samtaler og adferd.

Konklusjon: Jeg har skrevet referater fra de fleste møtene vi har hatt. Grunnen til at jeg ikke har gjort det på alle møter, er fordi jeg har brukt min egen data til å koble på teams og lese sakslisten. Ved senere anledninger vil jeg benytte to skjermer, skrive ut sakslisten og/eller delegerer oppgaver.

Jeg har logget adferd når det har vært adferdsendring, for å kunne spore eventuelle mønstre. Jeg har ikke logget ALLE telefonsamtaler, da de ofte blir tatt i bilen på vei hjem fra jobb. Senere vil det være nyttig å ta slike telefoner mens man er på kontoret eller hjemme, slik at man alltid har mulighet til å notere.

- Forberede mer læringsinnhold

Konklusjon: Jeg har hatt læringsinnhold hele året, men jeg ønsket å ha en større bank med innhold. For eksempel lage to ulike planer for hver uke, slik at man ALLTID har en plan B. Vi har likevel klart å improvisere frem gode økter da det har oppstått uforutsette ting. Jeg tar vare på alle opplegg jeg har gjennomført, slik at jeg senere vil oppnå denne innholdsbanken jeg er ute etter. Slikt bygger seg gjerne opp over tid.

Internatleder

- snakke med hver eneste elev som ikke møter til morgensamling. Først sende sms . De som ikke svarer oppsøker jeg på rommet, banker på og eventuelt til slutt låse meg inn til. Dette får elevene høre første skoledag slik at de er oppmerksomme på at jeg kommer til å låse meg inn. Vi har bare enkeltrom og for å være sikre på at det ikke har skjedd noe med eleven, må vi ha kontakt med dem.

Konklusjon: Jeg gikk ned i 60% stilling og mye av den stillingen ble administrativ. Det ble med andre ord mindre tid til å oppsøke elevene. Jeg prøvde å følge opp de tre dagene jeg var på skolen. Men for å sikre at alle elever ble kontaktet ble jobben delt mellom økonomiansvarlig og lærer på Grafisk Design.

- Stikke innom linjene og se hva de holder på etter avtale med linjelærer. Ha med en liten overraskelse til elevene for å skape litt fest på en hverdag.

Konklusjon: Dette falt helt bort pga den nedsatte arbeidstiden.

- Innføre Begeistringsbrigaden sammen med flere som overrasker ansatte og elever.

Konklusjon: Med ujevne mellomrom dukket Begeistringsbrigaden opp. For eksempel «Ukens smil» til ansatte som fortjente en oppmuntring, eller hadde gjort noe uventet. Vi gjemte lodd under stolene på morgensamling og trakk lodd om en liten overraskelse til elevene.

- Sette ting i system for elevene. Snakke mer om hvorfor vi gjør det vi gjør og krever det vi krever av elevene. Skape større kunnskap om folkehøgskolen generelt og vår skole spesielt.

Konklusjon: Dette ble gjort både av internatleder og alle ansatte på skolen i hverdagen og i forbindelse med prosjekter. Men jeg tror aldri vi kan informere nok.

Økonomiansvarlig

- Bedre system på elevkiosken

Konklusjon: Elevkiosken har det blitt mye bedre system i og med at dette har vært et eget valgfag i år. Elevene uttrykker også at dette har fungert bra og nok er en bedre løsning enn at feks elevrådet skal styre dette i tillegg til alt annet de gjør. Men kiosken kan utvikles enda bedre med at den blir en større sosial møteplass for elevmassen gjennom året. Vi fikk gjennomført noen arrangementer som vi planla, men de fikk vi fullført med vekslende hell. Vi har nok lært at det må styres enda tettere av lærer og at elevene ikke tar nok ansvar.

- Fange opp sene innbetalinger

Konklusjon: Elever som har vært sen med innbetalinger har blitt fulgt tett opp. Det har ikke gått mange dagene over forfallsfrist før de er blitt kontaktet. Så dette har fungert bedre i år.

- Se elevene

Konklusjon: Dette med å se elevene er det punktet jeg har tenkt mest på gjennom året, men vet fortsatt ikke helt om jeg er i mål her. Jeg synes selv at jeg kan bli enda flinkere til å se de stille elevene og de som ikke gjør så mye ut av seg selv. Hverdagen innhenter deg og da er det mye tid til de «høylytte» elevene. Så dette er noe jeg fortsatt ønsker å jobbe enda mer med og bli bevisst på.

Kjøkkenleder 1

- Elever fra kjøkkentjenesten er med på kjøkkenet onsdag fra 9.30 og lage rundstykker og brød og salat til lunsj

Konklusjon: Dette har fungert fint.

- Ny elevsamtale med elever som har dietter for jul som vi hadde da de kom til skolen.

Konklusjon: Viktig samtale å ha for å følge opp og dele oppskrifter. Synes kommunikasjonen med diettelevne har fungert bra i år.

Kjøkkenleder 2

- Prøve ut en ny oppskrift i måneden.

Konklusjon: Her er noen eksempler på nye retter jeg har laget: Mexikanske bønnegryte, pasta m/rotfruktagu, kikertgryte m/linser, kyllinggryte m/asiatiske smaker og maispletter.

- Lære meg alle navnene på elevene så jeg slipper å trække noen på tærne ved å omtale dem med galt pronomen.

Konklusjon: Navneøvelsen i begynnelsen av året gjorde det lettere å huske navn, men det er ikke like lett å holde orden på alle pronomenene.

- Være mer opptatt av å se alle kolleger, slå av en liten prat. Vise mer interesse for hva hver enkelt driver med. Kort sagt være mere inkluderende så vi kan føle oss mere som en gjeng der alle er like viktige brikker!

Konklusjon: Det synes jeg har gått fint.

- Lære meg hvor jeg finner alle planer osv på skolens digitale plattformer siden jeg synes det er litt rotete og uklart for meg.

Konklusjon: Jeg har prøvd, men det er fremdeles et stykke igjen til alt er klart.

Kjøkkenansatt

- Lag en ny matrett i måneden – ble forandret til lage veganske kaker:

Konklusjon: Har laget veganske kaker, som er en liten utfordring. Har lært å bruke epl-sidedrik eller kikert-lake som egge-erstatning. Laget krydderkake, brownie, sjokoladecake og eplekake uten egg. Ble bra resultat!

- Prate mer med elevene.

Konklusjon: Har snakket en del med noen av Alle skal med-elevene.

- Ha mer tro på seg selv/Si fra når man er uenig.

Konklusjon: Har kanskje sagt litt mer fra når jeg ikke har vært enig i ting!

Renhold

Dele ut glade og sure smil i løpet av uken til internat som holder orden/eller ikke. Samle opp smilene som til slutt inngår i *Æresligaen* - en konkurranse mellom internatene som går fortløpende gjennom semesteret.

Konklusjon: Jeg laget et skjema som jeg hengte opp på internatene. Når jeg hadde sjekket hvordan renholdet, var tegnet jeg glade -, midt-i-mellom – eller sure smil i skjemaet med kommentarer hvis det var nødvendig. Jeg fikk mange kommentarer fra elevene både når de var fornøyde med mine smil og når de trengte hjelp til å bli bedre. Foran hver ferie samle jeg sammen listene og regnet ut antall galde smil. Det regnskapet gikk inn i *Æresligaen*.

Drift

- Invitere elever som falt utenfor til å jobbe praktisk med drift

Konklusjon: Det tok tid å knekke koden for de elevene dette dreide seg om. Det var ikke lett for dem å møte til planlagt tid med planlagte oppgaver. Men etter hvert skjønte jeg at å møte dem tilfeldig og så invitere dem med på det jeg holdt på med, fungerte bra. Da var de positive og lette å arbeide med. Jeg opplevde det som veldig hyggelig å samarbeide med dem på de premissene. Og det var fint å bli godt kjent med dem. Den ene ble etter hvert en viktig medspiller i små og store

oppgaver som skulle løses på kjøkkenet. Der følte eleven seg hjemme og trygg og innsatsen ble verdsatt av både elever og ansatte.

- Tilbakemelding til elevene når ting ble reparert på rommet.

Konklusjon: Elevene leverte lapper i kassen min hvis det var ting som skulle repareres på rommet. Når oppgaven var utført la jeg igjen en lapp som beskrev hva jeg hadde gjort og når jeg hadde gjort det. Det fungerte veldig bra.

Rektor

- **Fast (hjemme)kontor**

Det er for mye «kontorarbeid» som blir hengende etter. Dette krever konsentrasjon og at rektor er noe utilgjengelig for elever og andre kollegaer. Om dette løses ved hjemmekontor eller bare «lukket kontor»-tid vil avhenge av behov.

Konklusjon: Dette har fungert godt, men tidene må bli enda fastere og holdet mer «hellige»

- **Årsplan for fellesundervisning**

Det er flere ansatte og eksterne som bidrar inn i fellesundervisningen ved skolen. Dette mangler skolen en god plan på. Ved å ha en slik plan kan vi lettere få til en kontinuitet, naturlig læringskurve og det vil være lettere å tilpasse forespørsler gjennom året. Jeg tror at det også vil være lettere å kunne være spontan, da man lett kan se om fagopplegg kan byttes eller skyves.

Konklusjon: Dette ble en oppgave som ikke fikk prioritet. Det vil si at det ikke ble realisert en slik årsplan. Noe godt har det kommet ut av det, kommende skoleår vil ha en slik plan. Siden denne oppgaven har vært med i dette prosjektet og blitt nevnt på flere ganger, er dette noe fler i kollegiet ønsker seg.

- Fredag mellom kl 09.00 - 11.00, **oppdatering av årsplan** i henhold til endringer vedtatt i møter, bytting av vaker og annet fravær.

For at alle som jobber på skolen skal vite når planen oppdateres er det viktig at dette skjer på et fast tidspunkt. Små endringer skjer ofte og det er en kilde til frustrasjon når slike ikke ajourføres.

Konklusjon: Dette har blitt gjennomført så godt som alle uker, i samarbeid med økonomiansvarlig – tilsammen har vi oversikt over alle ansatte og alle vakter. Vi ser god effekt, flere har oversikt og forståelse for arbeidstiden sin.

Lærer på Grafisk design/markedsføringsansvarlig

- Forbedring av klasse miljø

Konklusjon: I år som i fjor er det stor variasjon i klassen. Både når det gjelder interesser, men også forutsetninger. Det er en språklig barriere der som også påvirker. Det er vanskelig å initiere til sosiale aktiviteter når det er så stort spenn. Forsøket har vært der, men mottagelsen har vært svært varierende.

- Oppfølging av oppgaver og fremdrift på innlegg/bilder til sosiale medier

Konklusjon: Her har jeg slitt med et etisk dilemma i år. Vi har ikke vært så mange elever. Vi har også åpnet opp for et stort mangfold. Med dette mangfoldet har det vært viktig å være en trygg havn. Det å skulle dokumentere og «utlevere» elever i hverdagslige hendelser hadde ikke gitt elevene den tryggheten som vi har ønsket at de skal få oppleve på et skoleår hos oss. Spesielt da det er få elever, hver enkelt elev vil

bli veldig synlig. De skal få være seg selv, å legge ut fra hverdagshendelser på sosiale medier, vil mest sannsynlig ødelegge for noe av den tilliten om trygghet vi ønsker å gi. Det har derfor blitt mye mindre på sosiale medier, enn det som var tanken i utgangspunktet. Tanken om å kunne gi mer innhold og lengre tekster der saker og aktiviteter kunne stå i fokus har rett og slett ikke vært mulig pga at tiden som har vært til rådighet.

Historiene

Vedlegg 2

Den aller første natten

Fra India

Den gang da alt begynte, levde det kun et eneste tvillingpar på jorden. Tvillingene het Yama og Yami, og de elsket hverandre høyt. Sammen nøt de jorden dufter, smaker, lyder og landskap. De gledet seg over den milde brisen i håret og det friske gresset under føttene. Det var alltid dag, alltid sol, alltid sommer. Tiden stod stille. «I dag», «i morgen» og "i går" fantes ikke. Blomstene visnet aldri, trærne var aldri tomme for frukt, fuglene ble aldri trette av å fly. Det var aldri for tørt, aldri for kaldt.

En dag Yami hadde tatt en tur alene, fant hun broren sin under et tre da hun vendte tilbake. Han lå helt stille. Hun hvisket navnet hans, hun ropte navnet hans, hun ristet forsiktig i ham, hun forsøkte å løfte ham opp. Yama svarte ikke, og var helt kald og stille. Yami skjønnte plutselig at nå var helt alene i verden. Broren hennes, Yama, var død.

Yamis sorg var dypere enn havet. Den rant ut av hjertet hennes og flommet ut av øynene. Tårene ble til elver som oversvømte jorden. Hulkene hennes fikk himmel og jord til å skjelve. Hennes sørgende hjerte ga fra seg en intens flamme som gjorde at det ble altfor varmt. Elementenes guder og gudinner begynte å engste seg for at Yamis sorg ville ødelegge verden og alle dens skapninger.

Gudene viste seg for Yami der hun satt helt oppslukt av sin uendelige sorg. De omfavnet henne og prøvde å trøste henne. De forklarte henne om dødens uunngåelighet, og at hun ikke måtte miste håpet. Men Yami hørte dem ikke. Det eneste hun klarte, var å rope om og om igjen: «Yama døde i dag! Yama døde i dag!»

Gudene og gudinnene trakk seg tilbake. De satte seg i en fjellside og tenkte. Så fikk de en idé. For at Yamis sorg etter hvert skulle blekne, måtte tiden begynne. Så lenge det ikke fantes noen morgendag og derfor heller ingen gårdsdag, ville Yamis sorg alltid være like intens og håpløsheten like sterk.

Gudene og gudinnene samlet sine krefter og skapte solnedgangen. For aller første gang senket en barmhjertig, myk og mørk natt seg over jorden. Og i dette befriende, svale mørket falt Yami og alle jordens skapninger i søvn for aller første gang.

Yami våknet til soloppgangens dansende farger i øst og sa til seg selv: «Yama døde i går.»

I dagene som kom, hørte gudene og gudinnene Yami si: «Yama døde i forgårs.» «Yama døde for tre dager siden.» «Yama døde for.....»

Hver natt tok bort litt av Yamis smerte, og for hver dag ble håpet hennes sterkere. Hun glemte aldri sin kjære bror, men smerten og savnet sluttet å formørke alt for henne. For hver natt som gikk, ble sorgen mindre smertefull og tårene færre.

Slik fikk vi den aller første natten.

Verdens vakreste hjerte

Ukjent opphav

Det kom en ung mann til en liten landsby. Han stilte seg på torget og sa: «Jeg har verdens vakreste hjerte!»

Menneskene i landsbyen samlet seg rundt han og så på hjertet. Det hadde ikke et eneste merke, ikke en eneste ujevnhet, det hadde en friskeste rødfargen og perfekt form. Det var det fineste hjertet de noen gang hadde sett.

En gammel mann stilte seg ved siden av den unge mannen og sa: «Ditt hjerte er ikke på langt nær så vakkert som mitt.» Og så viste han frem sitt hjerte. Det slo riktig nok jevnt og trutt, men det var fullt av arr, noen steder var biter revet ut og erstattet med biter som ikke passet. Andre steder var det dype groper.

De som stod rundt, var ikke imponert og undret seg over den gamle mannens påstand. Den unge mannen lo og sa: «Hvordan kan du sammenligne ditt hjerte med mitt? Mitt er perfekt, mens ditt er rene sorgen.»

«Ja,» sa den gamle mannen rolig, «ditt hjerte ser vakkert ut, men jeg ville aldri bytte med deg. Hvert arr er et minne om en person jeg har vært glad i. Jeg har gitt dem en bit av hjertet mitt, og ofte har de gitt en bit av sitt tilbake. Det har ført til mange arr, men jeg gleder meg over dem. Noen ganger har jeg gitt bort en bit uten å få noe igjen. Det har dannet tomme groper og hull. Det gjør vondt, men minner om at jeg i alle fall ga av mitt hjerte. Og det er aldri for sent å fylle gropene.»

Den unge mannen stod stille en lang stund. Og så, med skjelvende hender, slet han løs en bit av sitt perfekte hjerte og rakte det til den gamle, som smilte og tok imot. Den gamle tok en bit fra sitt arrete hjerte og ga til gutten som plasserte den i sitt hjerte. Det passet ikke helt og etterlot et krokete arr.

Den unge mannen så på hjertet sitt. Det var ikke perfekt lenger, men likevel vakrere. Den gamle mannen så på den unge gutten og sa: «Ulykkelig er den som gå gjennom livet med et urørt hjerte.»